Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 82 (8572).

26 апрель 1985 йил жума

Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

1985 йил 23 апрелда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми бўлиб ўтди. Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев «КПССнинг навбатдаги XXVII съездини чақириш, унга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш билан боғлиқ вазифалар тўғрисида» доклад қилди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми докладни тинглаб ва муҳокама этиб, қарор қилди:

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXVII съезди 1986 йил 25 февралда чақирилсин.

Съезднинг қуйидаги кун тартиби тасдиқлансин: 1) КПСС Марказий Комитетининг ҳисоботи ва партиянинг вазифалари — докладчи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев. 2) КПСС Марказий ревизия комиссиясининг ҳисоботи — докладчи КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси ўртоқ Г. Ф. Сизов. 3) Янги таҳрирдаги КПСС Программаси тўғрисида. 4) КПСС Уставига киритиладиган ўзгартиришлар ҳақида. 5) СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ва 2000 йилгача бўлган истиқболга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида — докладчи СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. А. Тихонов. 6) Партиянинг марказий органларини сайлаш.

Пленум қарорида съездга вакиллар нормаси, делегатларни сайлаш тартиби, съезд олди ҳисобот-сайлов кампаниясини ўтказиш муддатлари белгиланган.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Пленумда қилган докладида мамлакатимизнинг муваффақиятлари кўрсатилган, камчилик ва нуқсонлар очиб ташланган, уларни бартараф этиш йўллари ва воситалари белгиланган, бугунги ва истиқболдаги вазифалар ўртага қўйилган.

Съездгача 10 ой вақт қолди. Бу давр сиёсий, иқтисодий, ташкилий, ғоявий-назарий соҳаларда қизғин ва атрофлича ишлаш даври бўлади. Бу иш вужудга келган вазиятни чуқур идрок этишни, дадил қарорлар қабул этиш ва зўр ғайрат билан ҳаракат қилишни талаб этади.

Пленум партия XXVI съезди билан Марказий Комитетнинг кейинги Пленумларида ишлаб чиқилган стратегик йўлнинг давомийлигини яна бир бор тасдиқлади. «Ленинчасига тушунилганда давомийлик муттасил олға ҳаракат қилишни, янги проблемаларни аниқлаб, ҳал этишни, ривожланишга халақит бераётган нарсаларнинг ҳаммасини бартараф қилишни билдиради, — деб таъкидланди докладда. — Биз шу ленинча анъанага оғишмай амал қилишимиз, бизнинг партия сиёсатимизни, ривожланган социализмни такомиллаштиришдан иборат бош йўлимизни бойитиб, ривожлантира боришимиз керак».

Совет мамлакати жамият ҳаётининг барча соҳаларида катта-катта муваффақиятларга эришди. У қудратли, ҳар томонлама ривожланган экономикага, малакали ишчи кадрларга, мутахассислар, олимларга эга. Биз ишлаб чиқаришни, фан ва техникани ривожлантиришнинг кўпгина йўналишларида жаҳонда етакчи позицияларни мустаҳкам эгаллаб турибмиз.

Социал турмушда чуқур ўзгаришлар содир бўлди. Тарихда биринчи марта меҳнат аҳли мамлакат хўжайини, ўз тақдирининг ижодкори бўлиб қолди. Гарантияланган меҳнат қилиш ҳуқуқи ва унга ҳақ тўлаш, жамиятнинг инсон тўғрисида ғамхўрлик қилиши, маънавий маданиятдан кенг баҳраманд бўлиш, шахснинг қадр-қиммати ва ҳуқуқларини ҳурмат қилиш, меҳнаткашларнинг бошқаришдаги иштирокини муттасил кенгайтириб бориш социалистик турмуш тарзининг доимий бойликлари, ажралмас белгилари бўлиб қолди. Ана шу бойлик ва белгилар — сиёсий барқарорликнинг, социал оптимизм ва келажакка комил ишончнинг ғоят муҳим манбаидир.

Аммо ҳаёт бир жойда тўхтаб турмайди. У бундан буёнги ўзгартишлар ва қайта қуришларни, жамиятнинг сифат жиҳатдан янги ҳолатига эришиш зарурлигини тақозо этмоқда. Гап энг аввало экономикадаги сифат силжишлари, уни интенсив ўсиш изларига ўтказиш, самарадорликни ҳар томонлама ошириш тўғрисида бормоқда.

Пленумда муваффақиятлар билан бир қаторда мамлакатни иқтисодий ривожлантириш соҳасидаги ноқулай тенденциялар, қийинчиликлар ҳам қайд этилиб, уларнинг объектив ва субъектив сабаблари кўрсатиб ўтилди. Ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг объектив шарт-шароитларидаги ўзгаришларга, уни интенсивлашни жадаллаштириш зарурлигига, хўжалик юритиш методларидаги ўзгаришларга ўз вақтида тегишли тарзда баҳо берилмаганлиги ва, энг муҳими, иқтисодий соҳада йирик тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишда қатъият кўрсатилмаганлиги бунинг асосий сабабидир. «Биз фан-техника революцияси ютуқларидан кенг кўламда фойдаланиб» социалистик хўжалик юритиш формаларини ҳозирги шароитлар ва талаб эҳтиёжларга мувофиқлаштириб, социал-иқтисодий тараққиётни анча жадаллаштиришга эришишимиз лозим. Бошқа йўлнинг ўзи йўқ», — деб таъкидланди докладда.

Бизнинг ташкилий-иқтисодий ва социал резервларимиз ғоят катта. Уларни ишга туширган ва биринчи навбатда одамлар активлаштирилган тақдирда, ҳар бир киши ўз ўрнида виждонан ишлашига эришган, уюшқоқлик ва интизомни кучайтирган тақдирда нисбатан тез самара олиш мумкин. Шу мақсадда шартнома мажбуриятларини ўз вақтида ва сифатли бажариш, исрофгарчиликка, нобудгарчиликларга қарши қатъиян курашиш, қувватларни планда белгиланган муддатларда ишга тушириш ва янги ишлаб чиқариш фондларини ўзлаштириш зарур. Ҳар бир корхона ва қурилишда, колхоз ва совхозда, ҳар бир ташкилотда тегишли тартиб ўрнатилмаса, оқилона хўжалик юритиш, экономика самарадорлигини ўстириш тўғрисида гап ҳам бўлиши мумкин эмас.

Пленумда айтиб ўтилганидек, партия фан-техника тараққиётини тубдан жадаллаштириш вазифасини халқ хўжалигини интенсивлашнинг бош воситаси деб билмоқда. Бунда гап амалдаги технологияларни такомиллаштириш, машина ва ускуналарни қисман модернизациялаш тўғрисида эмас, балки принципиал янги технология системаларига, энг юқори самара берадиган энг янги машина-ускуна туркумларига ўтиш тўғрисида бормоқда. Бунинг учун машинасозликни устун даражада ривожлантириш, фан-техника тараққиётини тезлатувчи станоксозлик, ҳисоб техникаси, приборсозлик, электротехника ва электроника каби соҳага биринчи даражали эътибор бериш керак.

Маҳсулот сифатини бутун чоралар билан ошириш иқтисодий сиёсатнинг диққат марказида бўлиши лозим. Мамлакатнинг замонавий техникага бўлган талаб-эҳтиёжларини, аҳолининг хилма-хил молларга ортиб бораётган талабини тўлиқроқ қондиришнинг, тақчилликларни бартараф этишнинг бирдан-бир ишончли йўли мана шундадир.

Экономиканинг тез ва сифатли ўсишини таъминлаш учун бошқарувни, умуман хўжалик механизмини жиддий равишда яхшилаш, ҳозирги замон талабларига мувофиқ қайта қуриш, майда-чуйда ишларга аралашавериш ва ҳаддан ташқари қоғозбозликка барҳам бериш зарур.

Пленумда қайд этиб ўтилганидек, ҳозир хўжалик механизмини қайта қуриш концепцияси равшанроқ бўлиб қолди. Стратегик вазифаларни ҳал этишдаги марказлаштирилган асосни бундан буён ҳам ривожлантира бориб, корхоналарнинг ҳуқуқларини, уларнинг мустақиллигини кенгайтириш йўлидан дадил олға ҳаракат қилиш, хўжалик ҳисобини жорий этиш ва шу асосда меҳнат коллективларининг масъулиятини ҳамда пировард иш натижаларидан манфаатдорлигини ошириш лозим. Экспериментдан хўжалик юритиш ва бошқаришнинг яхлит системасини яратишга ўтиш керак. Бунда планлаштиришни, бошқарувнинг ташкилий структураларини такомиллаштириш, хўжалик ҳисоби принципларини бошланғич меҳнат ячейкаларига, ҳар бир иш жойига етказиш лозим.

Бошқаришда, меҳнаткашларнинг талаб-эҳтиёжларини қондиришда республика органлари билан маҳаллий органларнинг масъулиятини ошириш ҳам муҳимдир. Бунинг учун маҳаллий органларнинг ҳуқуқларини бундан буён ҳам кенгайтириб бориш, уларнинг ишлаб чиқаришни ривожлантиришдаги, ресурслардан фойдаланишдаги, аҳолига хизмат кўрсатишнинг барча соҳаларини йўлга қўйишдаги ташаббускорлигини ва манфаатдорлигини кучайтириш зарур.

Партия халқнинг фаровонлигини муттасил ошириб боришни мамлакатнинг социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришнинг олий маъноси деб билади, бунинг учун: моддий ва маънавий неъматларни тақсимлашда социал адолатни мустаҳкамлаш; тақсимот механизмини бараварлаштиришдан тозалаш борасида таъсирчан чораларни ишлаб чиқиш; ҳар бир ходим ва ҳар бир коллективнинг моддий аҳволи улар меҳнатининг натижаларига бевосита боғлиқ бўлишини таъминлаш зарур.

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш кечиктириб бўлмайдиган, алоҳида эътибор беришни талаб қилаётган вазифадир. Гарчи кейинги йилларда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда ижобий ўзгаришлар содир бўлсада, колхоз ва совхозлар, қайта ишлаш корхоналари озиқ-овқат маҳсулотларн етиштиришни анча кўпайтириш имкониятларига эгадирлар. Вазифа ана шу имкониятлардан тўлиқроқ фойдаланишдан, бундаги барча мавжуд резервларни ишга туширишдан иборат. Агросаноат комплексини бошқариш ҳам тобора такомиллаштирилиши лозим, бунинг учун уни барча босқичларда яхлит, бир бутун комплекс сифатида бошқариш, планлаштириш ва пул билан таъминлаш имконини берадиган тадбирларни амалга ошириш керак.

Саноат моллари ва маиший хизматга бўлган талаб-эҳтиёжни тўлиқроқ қондириш учун ҳам кўп иш қилиш, шу молларнинг сифатини яхшилаш ва хилини кўпайтириш, бозорда уларни мўл-кўл қилиш лозим бўлади. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва маиший хизмат соҳасини ривожлантириш комплекс программаси шу мақсадларга эришишга хизмат қилади, бу программа яқин вақт ичида тасдиқланади. Меҳнаткашларнинг ўз даромадларидан уй-жой ва маданий-маиший шароитларини яхшилашда, дам олиш, саёҳат қилиш ва бошқа мақсадларда фойдаланиш истагини қондиришга ҳар жиҳатдан кўмаклашиш керак.

Бугунги кунда соғлиқни сақлаш ва халқ маорифи олдида янги вазифалар пайдо бўлмоқда. Соғлиқни сақлашнинг моддий-техника базаси, медицина хизматининг сифати, аҳолини дори-дармон билан таъминлаш жиддий яхшиланишга муҳтождир. Ёш авлодларни ўқитиш ва тарбиялаш, уларни ижтимоий-фойдали меҳнатга тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш лозим. Мактаб ислоҳотида қўйилган вазифаларни ҳал этишга юзаки эмас, балки мазмунли муносабатда бўлиш талаб этилади. «Инсонга, унинг меҳнати, моддий фаровонлиги ва дам олишига тааллуқли барча масалаларда биз ниҳоятда эътиборли бўлишимиз керак. Бу биз учун сиёсатнинг энг муҳим масаласидир», — дейилади КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг докладида.

Пленумда жорий ишлар тўғрисида ҳам гап борди. Йилнинг дастлабки ойларида бой берилган нарсаларни етказиб олишдан, йиллик планни ҳеч қандай тузатишсиз бажаришдан иборат мураккаб вазифа қўйилди. Қишлоқ меҳнаткашлари мамлакатни юксак натижалар билан қувонтиришлари лозим.

Жорий ва истиқболдаги вазифаларни халқнинг жонли ижодкорлигига, унинг ақл-идроки, истеъдоди ва меҳнатига таяниб гина ҳал этиш мумкин.

Коммунистлар шонли партияси мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш йўлидаги умумхалқ ҳаракатига бошчилик қилмоқда. Пленум коммунистларни съезд олди социалистик мусобақасини авж олдиришда авангардлик ролини, ички резервларни қидириб топишда ва улардан яхшироқ фойдаланишга қаратилган қимматли ташаббусларнинг амалий равишда қўллаб-қувватланишини таъминлашга даъват этди. Съездга тайёргарлик кўриш, бўлажак ҳисобот ва сайловлар ана шу вазифаларни ҳал этишга кўмаклашади.

Партия йиғилишлари, конференциялари ва съездлари, дейилади Марказий Комитет Пленумининг қарорида, ишчанлик, принципиаллик, партия ташкилотлари ва уларнинг раҳбар органлари ишига баҳо беришга ўз-ўзини танқид нуқтаи назаридан ёндашиш вазиятида ўтиши лозим. Ҳисобот ва сайловлар партия турмушининг ленинча нормаларини янада мустаҳкамлашга, ички партиявий демократияни, юқоридан ва қуйидан танқидни ривожлантиришга, коммунистларнинг активлиги ва ташаббускорлигини ўстиришга, уларнинг ўз ташкилотларидаги ва умуман партиядаги ишлар учун масъулиятини оширишга кўмаклашиши муҳимдир.

Шу даврнинг бош шиори — ижодий меҳнат, сўз ва иш бирлиги, ташаббус ва масъулият, ўзига ва ўртоқларга нисбатан талабчанликни съезд олди йиғилишларининг, съездга бутун тайёргарликнинг асосий моҳиятига айлантириш лозим.

Партия етук, яхши тайёрланган кадрларга эга. Ҳисобот ва сайловлар давомида раҳбар партия органлари тузилади, кадрлар соҳасида етилган масалалар ҳал этилади. Партия ўзининг кадр сиёсатида бундан буён ҳам ленинча принципларга амал қилиб, партия раҳбарлигининг барқарорлигини таъминлашга, тажрибали ва ёш ходимлардан тўғри фойдаланишга, партия органларини янги кучлар билан тўлдиришга қаратилган йўлни ўтказаверади. Шу билан бирга партия кадрларни кўтаришдаги турғунликка қарши чиқмоқда, биронта ҳам партия ташкилоти, биронта ҳам ходим контролдан четда қолаолмайди деб ҳисобламоқда. Партия қуйи партия ташкилотларига кундалик ва амалий ёрдам бериш, ишчанлик ва оперативликни ошириш, қоғозбозликни камайтириб, ишнинг кабинет услубини, кўпдан-кўп мажлислар ва йиғилишлар ўтказишга интилишни тугатиш йўлини қатъият билан давом эттиради.

Советларга, касаба союзларга, комсомолга, сиёсий системанинг бошқа бўғинларига, совет демократиясини ривожлантириш борасидаги ҳамма ишларга партия раҳбарлигини янада кучайтириш ҳисобот ва сайловларнинг муҳим вазифасидир. Съездга тайёргарлик, съезд ҳужжатлари лойиҳаларининг муҳокама этилиши совет кишиларининг активлигини кучайтириб юбориши шубҳасиз. Бунда ошкоралик, жамоатчилик фикри, меҳнаткашларнинг танқидий мулоҳазалари, аризалари ва хатлари ҳисобга олиниши тўғрисида ғамхўрлик қилиш муҳимдир.

Партиянинг сиёсий-тарбиявий, идеология ишлари ҳозирги кунимизнинг асосий вазифаси — мамлакатнинг социал-иқтисодий тараққиётини тезлаштириш вазифаси билан боғлиқ бўлмоғи лозим. Бу соҳада олға силжиб борилмоқда, аммо бу иш ҳаёт билан ғоят чамбарчас боғлиқ бўлиши учун ҳамма иш қилинган деб бўлмайди. Бунда расмиятчилик ва насиҳатгўйлик ҳамон халақит бермоқда. Идеология ишида ҳам гап камроқ, иш кўпроқ бўлиши керак.

Кейинги вақтларда оммавий ахборот воситалари — матбуот, телевидение, радио ишида ижобий ўзгаришлар юз бермоқда. Лекин ҳаёт уларга нисбатан кўпроқ талаб қўймоқда: мазмун чуқурлаштирилишини, оперативлик, ахборотга бойлик оширилишини ва энг муҳими эса таъсирчанлик кучайтирилишини талаб этмоқда. Оммавий ахборот воситаларининг таъсирчанлиги эса, Пленумда қайд этиб ўтилганидек, «партия комитетлари уларга актив ёрдам кўрсатиб, қўллаб-қувватласалар анча ортади. Фақат ана шундай ёрдам ва қўллаб-қувватлаш ўз вақтида кўрсатилиши ва салмоқли бўлиши лозим. Шу билан бирга танқидни бўғиш ёки асосли танқидни тан олмаслик йўлидаги ҳар қандай уринишлар принципиал партиявий баҳо олиши лозим, албатта».

Мамлакат ҳозирги кунларда ҳал этаётган янги вазифалар адабиёт ва санъатда муносиб ифодасини топади, жамият маънавий дунёсининг янги бойликлар билан бойиб боришида, совет кишисининг ғоявий ва маънавий камолотида адабиёт ва санъатнинг роли ғоят каттадир.

Пленумда ташқи сиёсат масалаларига катта эътибор берилди. КПСС билан Совет ҳукумати урушнинг, герман фашизми билан бўлгани сингари урушнинг такрорланишига, айниқса ядро ҳалокатига йўл қўймасликни ўз ташқи сиёсий фаолиятининг асосий мазмуни деб билмоқдалар. Совет халқи герман фашизми устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллигини тез орада нишонлайди.

Совет Иттифоқи ленинча тинчлик ва тинч-тотув яшаш йўлига амал қилиб келмоқда ва бундан буён ҳам қатъий амал қилаберади. Бу йўл бизнинг ижтимоий тузумимиз, ахлоқимиз ва дунёқарашимиз билан белгиланади.

Эндиликда социалистик ҳамдўстлик билан агрессив НАТО блокидаги давлатлар ўртасида ҳарбий стратегик мувозанатга эришилди, бу эса шу ҳамдўстликнинг ғоят муҳим тарихий ғалабасидир. Ҳарбий-стратегик мувозанат империализмнинг агрессив иштаҳасини ишончли тарзда тийиб турибди. Тинчлик манфаатлари йўлида ана шу мувозанатни сақламоқ керак.

Империализм ва аввало АҚШ империализми агрессив кучларининг айби билан халқаро вазият ташвишли ва хавфли бўлиб турибди. АҚШ қуролланиш пойгасини давом эттириш ташаббускори бўлиб чиқмоқда ва қуролсизланишдан воз кечмоқда. У жаҳоннинг гоҳ у жойида, гоҳ бу жойида вазиятни кескинлаштириб, можаролар ва уруш хавфи ўчоқларини мунтазам вужудга келтирмоқда. АҚШ Женевадаги музокараларда ерда ядро қуролини чеклаш ва қисқартириш тўғрисидаги масалани муҳокама этиш билан бир вақтда қуролланиш пойгасини космик фазога ёймаслик ҳақидаги масалани муҳокама қилишдан бош тортмоқда, бу билан Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасида эришилган аҳдномани бузмоқда. АҚШ, аввало ҳарбий жиҳатдан дунёда устун мавқега эришишни ҳамон истамоқда. АҚШнинг бундай ҳукмронлик қилиш режалари истиқболсиздир. Совет Иттифоқи, унинг дўстлари ва иттифоқчилари, тинчлик учун курашаётган барча халқлар бундай режаларнинг амалга оширилишига йўл қўймайдилар.

Жаҳон урушининг олдини олиш мумкин. Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар тинчлик посбонлигида турибди, у ўзининг қуролли кучларини тобора мустаҳкамлаш учун бундан кейин ҳам куч-ғайратларини аямайди. Тинчликсевар кучлар тинчлик учун курашда тобора маҳкамроқ жипслашмоқдалар, урушга қарши, ядро қуролига қарши ҳаракатлар тобора активлашмоқда. Янги-янги илғор, демократик отрядлар уруш хавфига қарши курашга отланмоқдалар. Коммунистик ва ишчи партиялар, касаба союзлари, оммавий жамоат ташкилотлари тинчлик йўлидаги муштарак курашга ғоят катта ҳисса қўшмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ички ҳамда ташқи сиёсатга оид катта ва мураккаб масалаларни муҳокама қилди. Совет кишилари бу сиёсатни якдиллик билан маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар. Пленум иши халқаро кўламда ғоят катта қизиқиш уйғотди.

КПСС Марказий Комитети КПСС XXVII съездига тайёргарлик юксак ташкилий ва ғоявий-сиёсий даражада, партия сафларининг мустаҳкам жипслиги, партия билан халқнинг бузилмас бирлиги белгиси остида ўтади, деб қатъий ишонч билдиради.

(«ПРАВДА» газетасининг 25 апрелдаги бош мақоласи).

ТОРГАУДАГИ УЧРАШУВ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Унутилмас воқеа — Эльба бўйида Совет ва Америка қўшинлари учрашувининг 40 йиллигини нишонлаш учун Торгауда тўпланган барча кишиларни самимий табриклайман.

Йиллар ўтмоқда, ўн йиллар ўтмоқда, аммо инсоният боши узра пайдо бўлган асорат ва истибдод зулматини жондан кечиб тарқатиб юборган кишиларнинг номлари одамларнинг миннатдор хотирасида балқиб турибди.

Бизнинг мамлакатимизда Улуғ Ватан урушининг, фашистлар агрессияси ва милитаризми кучларига қарши мана шу қаҳрамонона жанг ветеранлари умумхалқ иззат-икроми билан қуршаб олинган. Биз бу курашда қурбон бўлганлар хотираси олдида бошимизни қуйи эгамиз. Улар туфайли ҳозирги авлод осойишта яшаб, тинч меҳнат қилиш имкониятини олди.

Шу кунларда, улуғ Ғалаба байрами арафасида совет кишилари АҚШ, Буюк Британия, Франция, Хитой, гитлеризмга қарши коалициядаги бошқа давлатлар халқлари ва армиялари муштарак мақсадга эришишга қўшган салмоқли ҳиссага ҳам ҳурмат бажо келтирадилар. Ғалабада Югославия, Польша, Чехословакия, Болгария, Руминия, Албания, Венгриянинг ҳарбий қўшилмалари, партизан армиялари ва отрядлари, Франция, Италия, Греция, Бельгия, Голландия, Норвегия, Дания, Люксембург қаршилик ҳаракатлари катта роль ўйнадилар. Немис ва австриялик ватанпарварлар гитлерчилар нацизмига қарши мардона курашдилар.

Уруш йилларида юзага келган жанговар иттифоқимиз инсониятнинг тинчлиги ва яхши келажаги учун биргаликдаги кураш ҳамкорлигининг нақадар зўр потенциалини очиб беришини кўрсатди. 1945 йилнинг баҳорида Эльба бўйида учрашган Совет ва Америка солдатларининг қўл бериб омонлашуви ҳам умид ва дўстлик рамзи бўлиб тарихга абадий ёзилиб қолди.

Бинобарин, ҳозир ҳар бир софдил кишининг — ёш ва ветераннинг бурчи уруш олови энди ҳеч қачон еримизни жизғанак қилмаслиги учун курашга қўлидан келганча ҳисса қўшишдан иборат.

Биз ўтган уруш воқеаларига мурожаат қилар эканмиз, ҳозирги кун ҳақида фикр юритиб, ва албатта, келажак ҳақида: одилона ва мустаҳкам тинчлик тўғрисида, халқларни ядро уруши хавфидан халос қилиш тўғрисида ўйлаймиз.

Инсоният учун душманлик ва адоват эмас, балки мамлакатлар ва халқларнинг ҳамжиҳатлиги ва ҳамкорлиги йўлчи юлдуз бўлиб хизмат қилиши керак. Совет кишилари собиқ иттифоқчилар ўртасида, барча давлатлар ўртасида тинчликни сақлаш учун курашдаги амалий баҳамжиҳат ҳаракат халқаро муҳитни соғломлаштирувчи қудратли омил бўлиб қолиши мумкин ва лозимлигига аминдирлар.

Ҳозир Эльба бўйида яна бир-бирларига қўл узатаётган кишилар бунинг учун яхши намуна кўрсатмоқдалар.

Гитлерчилар фашизмига қарши жанг қилган қаҳрамон ветеран жангчиларга, уларнинг оилаларига, Торгаудаги учрашувнинг барча қатнашчиларига сидқидилдан сиҳат-саломатлик ва кўп йиллар бахтиёр, тинч турмуш тилайман.

М. ГОРБАЧЕВ.

● «Спецжелезобетонстрой» трестининг бунёдкорлари КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг Пленумда қилган сермазмун докладини катта қизиқиш билан ўрганиб чиқмоқдалар. Ушбу суратда Альбина Мимрик бошчилигидаги ғишт терувчилар бригадаси тушлик танаффус пайтида Пленум материаллари хусусида суҳбатлашаётган пайти акс эттирилган.

А. Зуфаров фотоси.

Ҳамма ерда чигитни тўла ундириб олиб, парваришини кучайтирайлик

ДАЛАЛАР ЯШНАМОҚДА

ҲАР КУНДАГИДЕК бугун ҳам эрта билан дала айланиб қувониб кетдим. Чигит униб чиққан майдонлар кечагидан анча кўпайиб қолибди. Шуни айтадиларда, баҳорнинг бир куни йилга татийди, деб. Экишга яхши тайёргарлик кўриб, ерлар етилиши билан барвақт ишга киришган эдик. Мана энди натижасини кўриб турибмиз. Бунда механизаторимиз С. Эргашев ва сеялкачи М. Сайдалиевларнинг хизмати катта бўлди. Улар экишнинг бошланиши олдидан агрегатларини қайта-қайта синовдан ўтказдилар. Шунинг учун ҳам техникадан ғоят унумли фойдаландилар. Ҳар куни 10—11 гектардан ортиқ майдонга чигит экдилар. Бу муҳим агротехник тадбир беш кун ичида ниҳоясига етказилди.

Чигитни бир текис ва қийғос ундириб олиш — бу мўл ҳосил учун курашнинг бошланиши холос. Биз 75 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириб, давлатга фақат сифатли хом ашё топширишга аҳд қилганмиз. Бу аҳднинг уддасидан чиқиш учун эса бундан буён асосий диққат-эътиборни ниҳолларнинг дуркун ва соғлом ривожланишига, ҳар гектар ерда мўлжалдаги кўчатларни ҳосили пишиб етилгунча сақлаб қолишга қаратишимиз керак. Бригадамиз деҳқонлари, албатта, бу вазифанинг уддасидан чиқадилар. Механизаторимиз С. Эргашев культиваторни тракторга осиб қўйди. Эрта-индин парваришни бошлаб юборади. Парваришнинг муваффақиятли ўтишини таъминлаш учун ҳамма имкониятлар ишга солинади.

Биргина бизнинг бригадамиздагина эмас, бошқа коллективларда ҳам бу йил чигит экиш муваффақиятли якунланди.

Колхозимиз бўйича 750 гектар ерда пахта етиштирилади. Ҳар бир бригада бўйича ғўза парваришини намунали ўтказиш учун тадбирлар ишлаб чиқилган. Бу тадбирларни муҳокама қилишда биз ҳам қатнашдик. Уларда асосий диққат-эътибор ишни сифатли бажаришга қаратилган. Механизаторлар хизматига ҳақ тўлашда сифатни асосий ўлчов қилиб олиниши таъкидланган. Ана шу тадбирлар асосида бизнинг ўзимиз ҳам бригада шароитини ҳисобга олган ҳолда тадбирлар белгилаб олганмиз. Дала ишлари қатъий график асосида ташкил этилади. Мўл ҳосил етиштириш ва зиммага олган юксак социалистик мажбуриятни бажариш учун ишни ўзаро мусобақа асосида ташкил этмоқдамиз.

Далаларимиз кун сайин яшнамоқда. Деҳқон меҳнатининг илк натижалари кўзга ташланиб қолди. Эндиликда дастлабки ютуқларни мустаҳкамлаш бизнинг ҳар биримиздан қатъий интизом, тартиб ўрнатган ҳолда иш олиб боришимизни талаб этади. Биз шундай қиламиз.

К. АЙТЕЛИЕВА,
Янгийўл районидаги «СССР 60 йиллиги» колхозининг бригадаси бошлиғи.

ДУРКУН НИҲОЛЛАР

ОЙБЕК номли совхознинг 3-бўлимига қарашли Ҳасан Тошбоев бошлиқ бригада коллективи Бекобод районида биринчилардан бўлиб чигит экишни тез ва соз муддатларда якунлаган эди. Мавжуд 88 гектар майдонда барака уруғи бир текисда униб чиқа бошлади.

Дастлабки натижадан руҳланган бригада пахтакорлари ўтган куни ёш ниҳоллар қатор ораларига ишлов беришни бошлаб юбордилар. Тажрибали механизатор Рўзимат Сарибоев дастлабки иш кунидаёқ 4 гектар майдондаги ниҳолларни культивация қилди. У меҳнат байрами кунигача барча пахта майдонини тўлиқ ишловдан чиқариш ниятида дала ишларини юқори агротехника қоидалари асосида давом эттирмоқда.

Ғўза қатор ораларига ишлов беришда, шунингдек, бўлимнинг Ҳамзаали Оллоёров, Қосим Шодмонов сингари механизаторлари ҳам ўз ҳамкасбларига намуна кўрсатиб, меҳнат қилмоқдалар.

Р. ЭСОНОВ.

БУГУН — ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

БУЮК ҒАЛАБА

Бугун бутун республикамизда бўлгани каби областимизда ҳам ўтадиган ягона сиёсий кун совет халқининг 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушидаги Ғалабасининг 40 йиллигига бағишланади.

Меҳнат коллективлари ва аҳоли турар-жойларида ўтказиладиган ягона сиёсий кун пайтида сиёсий докладчилар совет кишиларининг фронтдаги ва фронт орқасидаги қаҳрамонликлари, Буюк Ғалабанинг оламшумул тарихий аҳамияти, Коммунистик партиянинг уруш йилларидаги раҳнамолик роли ҳақида гапириб берадилар.

КПСС Марказий Комитети апрель (1985 йил) Пленумида Совет Иттифоқи бундан буён ҳам ленинча тинчликсеварлик сиёсати ва тинч-тотув яшаш йўлига қатъий амал қилиши таъкидлаб ўтилди. Ягона сиёсий кунда партия билан давлатимизнинг ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш учун олиб бораётган кураши, совет тинчлик ташаббуслари ҳақида гап боради. Сиёсий докладчилар тинчликни, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш учун янада самарали меҳнат қилиш, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, тежамкорликка қатъий риоя қилиш, айниқса ҳамма жойда КПССнинг навбатдаги XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, колхоз ва совхозларда социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариш кераклигини уқтирадилар.

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

УСТА

НИКОЛАЙ асли украиналик. 1954 йили қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртини тугатган 18 ёшли йигит қалб амри билан қўриқ ерларни ўзлаштиришга отланди ва Семипалатинскка йўлланма олди. Қўриққа бошланган ҳужумнинг олдинги сафларида борувчилар қаторида ёш бульдозерчи ҳам астойдил меҳнат қилди. Кўп ўтмай қўриқ ерларни ўзлаштиришдаги хизмати учун медалига сазовор бўлди. 1957 йили у Тошкентга келди ва қурилишга бетончи бўлиб ишга кирди.

Қурилишда ва қўшни объектларда ишлаётган бульдозерларнинг овози Николай диққатини ўзига тортар, у иш жараёнида ҳам беихтиёр уларга қараб-қараб қўярди.

Ёшлигидан бульдозерчиликка қўйган ҳавас устун келди ва ниҳоят 1962 йили «Главташкентстрой»га қарашли «Промстройкомплект» бирлашмасининг 1-темир-бетон буюмлари заводига бульдозерчи бўлиб ишга кирди. У ўз севган касби бўйича ишга ўтгани, ҳаётда ўз ўрнини топганидан хурсанд эди. Шунинг учун ҳам ишга бутунлай берилиб кетди. Заводда бульдозерчи учун доимо иш кўп бўлар, лекин Николай ҳеч қачон нолимас, кўп ҳолларда иш вақти тугаган бўлишига қарамай унинг бульдозерини овози тинмасди. Бу камтар, камгап, ўз касбининг устаси, тиниб-тинчимас йигитнинг номи илғорлар қатори тез-тез тилга олинадиган бўлди. 1965 йили эса ўзи меҳнат қилаётган бригада аъзолари уни бригадирликка сайладилар.

Бригада олти кишидан иборат. Лекин бу кичик бригада олдига катта, масъулиятли вазифалар қўйилган. Заводга ағдарма машиналар ва махсус автомобилларда келтириладиган хом ашёдан ташқари темир йўл вагонларида кунига минглаб тонна қум, цемент, шағал каби инерт материаллар ҳам келтирилади. Транспорт цехи эса заводнинг ишлаб чиқариш конвейерида хом ашёларни технологик линияларга етказиб берувчи биринчи босқич вазифасини бажаради. Цехнинг иши бутун сутка давомида тинмайди. Цехнинг бир меъёрда ишлаши эса мавжуд механизмлар — турли маркадаги тракторлар, бульдозерлар, экскаваторлар, юк ташувчи машиналар, элеваторларнинг бенуқсон ишлашига боғлиқ. Николай Михайлович Рудика раҳбарлик қилаётган ремонтчи созловчилар бригадаси аъзолари эса ана шу механизмларни ремонт қилиш ва созлаш ишлари билан шуғулланадилар.

Бу илғор бригада топшириқларни мунтазам ошириб бажариб, ихтиёридаги техниканинг бетўхтов ишлашини таъминлаб келмоқда. Ремонт ва созлаш ишларини аниқ график асосида ва сифатли бажариш натижасида айрим тракторлар, бульдозерлар ўн йиллаб капитал ремонтсиз ишламоқда. Бу йил бригада Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги ва партиямизнинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш муносабати билан бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, пландан ташқари 2600 сўмлик ремонт ва созлаш ишларини бажаришни мўлжалламоқда. Моҳир бригадир фидокорона меҳнатлари эвазига 1976 йили Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий Ёрлиғи билан мукофотланганди. 1978 йили эса III даражали Меҳнат шуҳрати ордени нишондори бўлди.

Заводда тайёрланган маҳсулотлар ортилган машиналар бирин-кетин Тошкент қурилишларига йўл олмоқда. Бу йил корхона коллективи олдида 163 минг кубометр йиғма темир-бетон, 10 миллион 580 минг сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқариш вазифаси турибди. Ўтган биринчи кварталда пландаги 41,5 минг ўрнига, 42,5 минг кубометр йиғма темир-бетон ва 2640 минг сўмлик товар маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бунда коммунистик меҳнат зарбдори, 1984 йил якунларига кўра Тошкент область «Гранит» мукофоти лауреати бўлган Николай Рудика ва бригадасининг муносиб ҳиссаси бор.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ.

Янгийўлдаги «Лаззат» кондитер бирлашмасининг ишлаб чиқариш қуввати йилдан-йилга ортиб бормоқда. Бу ерда янги корпус қурилиши жадал суръатлар билан олиб бориляпти. Бу корпуснинг ишга тушиши билан бирлашма кейинги йилдан 70 миллион сўмлик кондитер маҳсулотлари бера бошлайди. Суратда: олий сортли ва сифатли конфетлар тайёрловчи машиналар машинисти Манзура Мусаева.

В. Сироткин фотоси.

ШАҲАР— ҚИШЛОҚҚА

ГАНЧКОРЛАР ТУҲФАСИ

Республика Алоқа министрлигига қарашли 2-ремонт қурилиш бошқармаси ҳузурида тармоқ корхоналари биноларини ганч ўймакорлиги билан безаш мақсадида ганчкорлик бригадаси ташкил этилган эди. Унга халқимизнинг машҳур ганч ўймакори, Ҳамза номидаги Ўзбекистон Давлат мукофоти лауреати Маҳмуд Усмоновнинг шогирди Асрор Мухторов етакчи этиб тайинланди. Бригада коллективи кейинги йилларда кўплаб алоқа бўлимларини безашда қатнашди. Тошкент почтампти, Чирчиқ, Қорақалпоғистоннинг Тўрткўл ва бошқа шаҳарларидаги ўнлаб алоқа бўлимларини пардозлашга ҳам шу бригада ганчкорларининг меҳнати синган.

Куни-кеча улар Калинин районидаги «Хасково» совхозида яна бир бинони фойдаланишга топширдилар. А. Самадов, И. Ражабов, О. Жабборов сингари моҳир усталарнинг меҳнати эвазига вужудга келган нақш безаклари ва нафис қандиллар алоқа бўлими залига чирой бағишлаб турибди.

Д. МАЖИДХЎЖАЕВА.

ХИЗМАТ МАДАНИЯТИНИ ЯХШИЛАЙЛИК

Ишчилар ва хизматчиларга хизмат кўрсатиш соҳасининг барча тармоқлари, шу жумладан умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари ишини яхшилаш, ишлаб чиқаришда қулай меҳнат ва маиший шароитларни яратиб бериш ҳақида доимий ғамхўрлик қилиш ҳар бир касаба союз комитети, ҳар бир хўжалик раҳбарининг муҳим бурчидир.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йилларида умумий овқатланиш корхоналаридаги ўринларнинг сони умуман область бўйича 50,6 мингтага кўпайди. Шу жумладан, саноат корхоналаридаги ошхоналарда 14,5 минг ўринга ортди.

Бу рақамлар ва фактлар область касаба союзлари Советининг пленумида келтирилди. Пленум қатнашчилари область касаба союзлари Советининг раиси А. В. Браиловнинг «Ишлаб чиқаришда умумий овқатланиш, маиший шароитларни яхшилаш ва меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишни кенгайтириш бўйича область касаба союз комитетларининг ташкилотчилик иши тўғрисида»ги докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан «Хасково» совхози бригадири Ю. У. Дўсов, Тошкент тўқимачилик комбинати касаба союз комитетининг раиси Т. Р. Бихно, химия ва нефть химияси саноати ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси А. А. Рихсиев, «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси токари Л. И. Дубинина, Ўзбекистон металлургия заводи мартен цехидаги 13-ошхонанинг ошпазлар бригадири Қ. Оллобердиев, Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» тажриба хўжалиги директори Р. И. Каримов ва бошқа нотиқлар камчиликлар ва ҳал қилинмаган вазифаларга алоҳида эътибор бердилар.

Областдаги кўпгина корхоналарда ишчи ошхоналарининг ўринлари сони белгиланган нормативдагига мувофиқ келмайди ва камлигича қолмоқда. Ишловчи ҳар минг кишига бир сменада кўпи билан 250 та ўрин тўғри келяпти. Ҳозирги вақтда Тошкент корхоналаридаги ошхоналарда 5 мингдан ортиқ, область шаҳарларидагиларида эса салкам 2 минг ўрин етишмайди.

«Узбекхлопкомаш» заводи, «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси, заргарлик заводи, «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, ошхона ва бошқа мебель заводи, Эйвали махсус темир-бетон конструкциялари комбинати, Оҳангарон районидаги Ворошилов номли совхоздаги ошхоналарда ўринлар сони нормадагига нисбатан анча кам. Корхоналарда кулинария магазинлари тармоғи суст ривожланмоқда.

Пленумда шундай фактлар ҳам келтирилди. Беш йилликнинг ўтган тўрт йилида ишчиларнинг санитария-маиший хоналар билан таъминланиш даражаси бор-йўғи 16 процент кўпайган.

ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Уларнинг кўпчилиги ҳам қаровсиз ҳолга тушиб қолган.

Тошкентдаги 12 та «Автодормехбаза»нинг фақатгина 2 тасида душхона бор. «Ташавтотехобслуживание»нинг 12-автомобилларга техник хизмат кўрсатиш станциясида гардеробхона ва душхоналар умуман йўқ. Пойабзал саноати корхоналарида ишчиларнинг санитария-маиший хизмат кўрсатиш хоналари билан қониқарсиз таъминланганлиги ташвиш туғдирмаслиги мумкин эмас.

Қишлоқда маиший хизмат кўрсатиш даражаси меҳнаткашларнинг эҳтиёжларидан анча орқада қолаётганлигини тан олиш керак. Областдаги 212 хўжаликнинг 53 тасида ҳали ҳам комплекс қабул пунктлари ташкил этилмаган, 27 тасида доимий устахоналар йўқ, 43 тасида бир ёки икки хил хизмат тури йўлга қўйилган, холос.

Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг мураккаб вазифалари касаба союз ишининг савиясини ошириш, унинг усул ва услубларини такомиллаштиришни талаб этмоқда. Ўртоқ М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленумидаги «КПССнинг навбатдаги XXVII съездини чақириш, унга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш билан боғлиқ вазифалар тўғрисида»ги докладида таъкидланганидек, «маҳаллий органларнинг ҳуқуқларини бундан буён ҳам кенгайтириб бориш, уларнинг ишлаб чиқаришни ривожлантиришдаги, ресурслардан фойдаланишдаги, аҳолига хизмат кўрсатишнинг барча соҳаларини йўлга қўйишдаги ташаббускорлигини ва шулардан манфаатдорлигини кучайтириш зарур».

Пленумда Тошкент область партия комитетининг секретари В. Г. Гордиенко нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Пленум область касаба союзлари XII союзлараро конференциясида баён этилган танқидий мулоҳазалар ва таклифларни амалга ошириш юзасидан тадбирларнинг бажарила бориши ҳақидаги ахборотни тинглади, область касаба союзлари Советининг доимий комиссиялари составларини тасдиқлади.

Касаба союз ва комсомол ташкилотларининг болалар ва ўсмирларнинг ёзги дам олишини яхши ўтказиш бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра Тошкент область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область комитетига ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ҳамда эсдалик дипломи топширилди.

Касаба союз, комсомол ташкилотлари, халқ маорифи органларининг «Ҳар бир ёш меҳнатчига — ўрта маълумот» шиори остида ўтказилган республика кўриги якунлари бўйича Тошкент область касаба союзлари Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар ижроия комитети халқ маорифи Бош бошқармасига Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Ўзбекистон Маориф министрлигининг кўчма Қизил байроғи ҳам топширилди.

Пленум ишида Тошкент область ижроия комитетининг раиси А. Б. Саидхўжаев, область халқ контроли комитетининг раиси Б. С. Камолов ва Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари С. М. Юсуповлар қатнашдилар.

МЕТАЛЛОЛОМ— ВАТАНГА

1985 йилнинг апрель ойида металлолом тайёрлаш планининг бажарилиши (24 апрелгача ойлик планга нисбатан процент ҳисобида) ҳақида

МАЪЛУМОТ

(биринчи устун — қора металл, иккинчи устун — рангли металл)

ШАҲАРЛАР		
Янгиобод	84,6	—
Чирчиқ	72,6	37,5
Олмалиқ	69,6	51,2
Янгийўл	66,6	53,0
Бекобод	58,8	46,3
Ангрен	53,8	49,7
Оҳангарон	53,2	31,2
Наримонов	48,8	33,0
РАЙОНЛАР		
Ғалаба	69,2	47,2
Янгийўл	66,4	8,0
Оққўрғон	65,9	72,0
Оржоникидзе	60,0	68,3
Калинин	58,6	146,5
Тошкент	58,2	230,0
Коммунистик	56,4	95,2
Оҳангарон	50,0	17,3
Чиноз	49,8	23,0
Ўрта Чирчиқ	48,6	47,8
Бекобод	48,4	16,6
Паркент	48,3	60,0
Пискент	46,6	270,0
Бўка	41,6	14,8
Бўстонлиқ	30,8	—
Область бўйича	60,8	49,9

Юқорида келтирилган маълумотдан кўриниб турибдики, апрель ойида металлолом тайёрлаш қониқарсиз давом этяпти. Тўйтепа металл конструкциялари, «Чирчиксельмаш», Чирчиқ трансформатор, Олмалиқдаги рўзғор химияси заводлари, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташоблсельхозтехника» район корхоналари металл топшириш ишларини суст олиб боришяпти. Корхона, ташкилот раҳбарлари 1985 йил тўрт ойлик топшириқларни бажариш учун шошилинч чоралар кўришлари зарур.

● Мазлума Акромованинг Тошкент бадиий буюмлар фабрикасига ишга келганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Зеҳни ўткир қиз қисқа вақт ичида мураббийлар кўмагида ўз ишининг устаси бўлиб олди. Попоп цехи коллективи унинг номини ҳурмат билан тилга олмоқда. Суратда: комсомол аъзоси М. Акромова.

И. Шониёзов фотоси.

ИХТИРОЧИ ҲАЙДОВЧИЛАР

ОЛМАЛИҚ кон-металлургия комбинати БелАЗ автомашиналарини капитал ремонт қилиш цехи ишчи-хизматчилари 1984 йилда комбинат бўйича кўпгина янгиликларнинг муаллифи бўлганликлари билан ҳақли равишда фахрланадилар. Улар йил давомида 73 та янгиликни ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Йил охирига келиб эса ана шу янгиликлар қўл кучи сарфланиши керак бўлган кўпгина иш жараёнларини енгиллаштириш билан бирга 5 минг сўмлик фойда келтирди. Лекин ҳайдовчилар қўлга киритилган муваффақиятлар билан кифояланмай, янада юқори марраларни забт этишга ҳаракат қилдилар. Бунинг натижаси тез орада кўзга кўринди.

Шу йилнинг ўтган даври мобайнида ҳайдовчилар томонидан киритилган таклифлар 20 тадан ошиб кетди. Уларнинг деярли ярми муаллифларнинг жонбозлиги туфайли ишлаб чиқаришдан мустаҳкам ўрин олди. Комбинат иқтисодчиларининг хомаки ҳисоб-китобларига кўра бу таклифларнинг ўзидангина йил давомида 1400 сўмлик иқтисодий самара кўриш кутилмоқда. Уларнинг аксарият кўпчилиги моддий ресурсларни тежаш, меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилгандир.

М. МИРАЛИМОВ.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР»—«КОРРЕСПОНДЕНТ»

ЖУРНАЛНИНГ навбатдаги апрель сони ҳам нашрдан чиқди. Журнал Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисидаги информацион билдириш билан очилади. Журналда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Михаил Сергеевич Горбачевнинг автобиографияси берилган.

Бу сонда «Бутун билим ва маҳоратимизни ишга солайлик» сарлавҳали бош мақола ўрин олган. «Абадий барҳаёт» сарлавҳали фотосуратлар Владимир Ильич Ленин таваллудининг 115 йиллигига бағишланган.

«Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига» рубрикаси остида Б. Вильчекнинг «Газета жангга кирди», М. Маъмуровнинг «Фронт газетаси саҳифаларида Наманган» ва Ғ. Ғафуровнинг «Қаҳрамонлик саҳифалари» сарлавҳали мақолалари босилган.

Журналнинг «Практика» бўлимида Г. Чербакованинг «Журналистнинг қалами табиатни муҳофаза қилишга қаратилсин», Ф. Мўминовнинг «Асосий сабабларни аниқлаб», М. Пейсеновнинг «Партиявий раҳбарлик самараси», Н. Саъдуллаевнинг «Дўстлик ва ватанпарварликни улуғлаб» мақолалари ўрин олган.

«Юбиляр газета» рубрикаси остида берилган И. Фозиловнинг «Камолот йўли» сарлавҳали мақоласи «Тошлоқ тонги» газетасининг 50 йиллигига бағишланган. «Район матбуоти» рубрикаси остида С. Иномовнинг «Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш — муқаддас иш» сарлавҳали мақоласи берилган.

«Ўзбекистон ишчи ва қишлоқ мухбирлари V съездининг мурожаатномасига жавобан» рубрикаси остида Е. Овруцкийнинг «Область ишчи ва қишлоқ мухбирларининг вазифалари», П. Эргашевнинг «Мухбирлар телевидение ва радионинг таянчи» каби мақолалари босилган

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор О. Эшоновнинг «Бухоро турмуши» журнали саҳифаларида» сарлавҳали мақоласи «Совет матбуоти тарихидан» рубрикаси остида берилган.

Журналда булардан ташқари «Изланиш» клуби», «Хроника» ва бошқа рубрикалар остида бир неча қизиқарли материаллар ва фотолар босилган.

ШОН-ШУҲРАТ АНЪАНАЛАРИ РУҲИДА ТАРБИЯЛАЙЛИК

Ўзбекистон колхоз ва совхозлари тарихи жамоатчилик институтининг Тошкент область партия комитети ҳузуридаги филиали советининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда область қишлоқ хўжалиги ветеранлари ўртасида олиб борилаётган ишлар ҳамда область филиали, район партия комитетлари ҳузуридаги район филиаллари ва хўжаликлар партия ташкилотлари ҳузуридаги кўмаклашувчи группаларнинг КПСС XXVII съезди, Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш соҳасидаги вазифалари муҳокама этилди. Бу масала юзасидан область филиали советининг раиси, область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев доклад қилди.

Докладчи область филиали, район филиаллари ва кўмаклашувчи группалар партия ташкилотлари ёрдамида ўтган йили муайян ишларни амалга оширганликларини таъкидлади. Область филиали 6 та хўжалик тарихи очеркини нашрга тайёрлади. Бундай очерклардан тўрттаси нашр қилинаяпти. Ҳозир 10 та хўжалик тарихининг очерклари ёзилмоқда. Шунингдек, қишлоқ хўжалигининг муносиб ветеранлари эсдаликларини ёзиб олиш, нашрга тайёрланаётган «Мангу барҳаётлар» китоби учун материаллар тўплаш бўйича актив иш олиб бориляпти.

Шу билан бир қаторда ҳали хўжаликлар тарихларини яратиш соҳасида жиддий камчиликлар бор. Бўка районидаги 18 та хўжаликдан фақат иккитасининг, Ғалаба районида эса 16 та хўжаликдан 3 тасининг тарихи ёзилган холос. Оҳангарон, Бекобод, Бўстонлиқ, Оржоникидзе, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Чиноз районларида ҳам шу пайтгача кўпгина хўжаликлар тарихи очерклари ёзилмаган. Район филиаллари бу ишни кучайтириш чораларини кўришлари лозим. Шунингдек, қишлоқ хўжалиги ветеранларининг эсдаликларини ёзиб олиш ҳам катта аҳамиятга эгадир.

Партия, совет органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, район филиаллари томонидан қишлоқ хўжалиги ветеранлари ўртасида мураббийчилик ҳаракатини ривожлантириш бўйича олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Ҳозирги пайтда область хўжаликларида 2000 нафардан кўпроқ ветеран ёшларга мураббийлик қилмоқда. Улар колхозчилар ва совхоз ишчиларини пахта, каноп пояси, маккажўхори, бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштиришга, чорвадор, пиллачи, механизаторлик касбларига ўргатмоқдалар.

Меҳнаткашларни, айниқса, ёшларни Ватанга меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялашда музейларнинг роли каттадир. Ҳозирги пайтда қишлоқлардаги колхоз ва совхозлар музейларида оммавий-сиёсий ва маданий-оқартув тадбирлари мунтазам ўтказиб турилибди. Улар қишлоқ аҳолисини, айниқса ёшларни кекса авлоднинг революцион ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашнинг муҳим воситаси бўлмоқда. 1984 йилнинг ўзида область музейларида 560 тадан кўпроқ экскурсия ўтказилди. Ўтган йили уларда 14 минг нафардан кўпроқ киши бўлди.

Бироқ ҳозиргача Паркент, Оржоникидзе, Оҳангарон районларидаги хўжаликларда биронта ҳам музей ташкил этилмаган. Коммунистик, Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ районларида эса фақат биттадан музей бор, холос.

Докладни муҳокама қилишда область филиали совети президиумининг аъзоси Т. Н. Салохутдинов, партия ва қишлоқ хўжалиги ветерани И. Бобожонов, Калинин район филиали советининг раиси, район партия комитетининг секретари Ф. А. Исроилова, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози музейининг мудири Ш. Бекматов, Бекобод район филиалининг раиси, район партия комитетининг секретари Қ. Ҳуррамова иштирок этдилар.

Область филиали советининг мажлисида Ғалаба район филиали советининг иши тўғрисидаги ҳисобот тингланди ва муҳокама этилди. Бу ҳақда район советининг раиси, район партия комитетининг секретари Г. А. Аседова ҳисобот берди.

Область филиали советининг мажлисида Ўзбекистон колхоз ва совхозлари тарихи жамоатчилик институтининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими Ф. Восиқов сўзлади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«УЙЛАРИДАГИДЕК ҲИС ЭТИШСИН»

Газетамизнинг шу йил 28 враль сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада Чирчиқ индустриаль техникуми ётоқхонасида студентлар учун етарли шароит яратилмаганлиги, бино кўп йиллардан бери капитал ремонт қилинмаётганлиги, буфетнинг торлиги, талабалар истиқомат қилаётган хоналар тартибсиз ва антисанитария ҳолатида эканлиги танқид қилинган эди.

Чирчиқ шаҳар ижроия комитетининг раиси Н. Шариповнинг редакцияга маълум қилишича, мақолада келтирилган фактларнинг тўғрилиги эътироф этилган. Ижроия комитетнинг кенгашида техникум директори Р. Гумаров ҳамда шаҳар умумий овқатланиш тресті директорининг ўринбосари А. Фозиловларнинг ҳисоботлари тингланган.

Ётоқхона моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва уни талаблар даражасида сақлашга етарли эътибор бермаганлиги Р. Гумаровга кўрсатиб ўтилди.

Чирчиқ шаҳар партия комитети бюросининг қарорига мувофиқ шаҳар умумий овқатланиш тресті директорининг ўринбосари А. Фозиловга умумий овқатланиш корхоналари ишида йўл қўйган камчиликлари учун партиявий жазо берилди.

Ётоқхонада қулай шароитлар яратиш, буфетни кенгайтириш, унда савдо қоидаларига риоя этишни таъминлаш, хоналар, санузелларнинг санитария ҳолатини яхшилаш, ўқувчилар орасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш юзасидан аниқ тадбирлар белгиланди. Масалан, шу йилнинг ўзида ётоқхона биносини капитал ремонтдан чиқариш, хоналардаги мебелларни янгилари билан алмаштириш вазифаси техникум директори зиммасига юкланди. Шунингдек, буфетлар иш тартибини йўлга қўйиш, маҳсулотларни тақсимлашда биринчи навбатда ётоқхоналар қошидаги буфетларни эътиборга олиш, ўқувчиларга савдо хизмати кўрсатиш маданиятини ошириш бўйича ҳам тадбирлар белгиланди.

✦

БИР МАҚОЛАГА ИККИ ЖАВОБ

«ЎЗ ҲОЛИГА ТАШЛАБ ҚЎЙИЛГАЧ...»

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» газетасининг шу йил 3 апрель сонида эълон қилинган юқоридаги сарлавҳали мақолада областимизнинг бозорларида давлат машиналарида киракашлик қилиб юрган ҳайдовчилар фош этилган эди. Жумладан, Тошкент область ипакчилик ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 14—65 ТНМ номерли ГАЗ-52 машинаси Олмалиқдаги молбозорда қўлга туширилгани ёзилган эди.

Область ипакчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошлиғи А. Маттиевдан олинган жавобда айтилишича, бу машина Пискентдаги бош пилла қуритиш корхонасининг ихтиёрига юборилган. Шартнома бўйича автомашинани сақлаш ва ундан тўғри фойдаланишга директор А. Арслонов жавобгардир. Ўртоқ Арслоновнинг назоратни бўшаштириб юборганлиги туфайли ҳайдовчи Б. Ҳамроев томонидан давлат ва транспорт интизоми қўпол равишда бузилган.

Тошкент область ипакчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1985 йил 7 апрелдаги қарори билан Пискент бош пилла қуритиш корхонасининг директори А. Арслоновга хайфсан эълон қилинди, шунингдек автогараж бўйича чиқарилган буйруқ билан ҳайдовчи Б. Ҳамроев март ойи мукофотидан маҳрум этилди.

* * *

ЮҚОРИДАГИ сарлавҳали мақолада Олмалиқ Автодормехбазасига қарашли 58—68 ТШЛ номерли автомашинадан ҳайдовчи ўз шахсий манфаати йўлида фойдаланаётгани, бунинг устига машинанинг спидометри носозлиги қайд қилинган эди.

«Автодормехбаза»нинг директори П. Ким редакцияга йўллаган жавобда айтилишича, мақолада келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Маъмурият ва касаба союз комитети биргаликда ўтказган умумий йиғилишда ҳайдовчи Б. Давлатов бир ой муддатга автослесарь вазифасига ўтказилди. Ҳайдовчилар ишини зарур даражада назорат қилмагани, ўз вазифасига масъулиятсизлик билан қараганлиги учун механик Ф. Канзафаров вазифасидан четлаштирилди ва ҳайдовчиликка ўтказилди.

Навбатчи механикнинг ишидаги назоратсизлик учун бош механик Ф. Логай огоҳлантирилди. Бош инженер А. Хегайга техника бўлимининг фаолиятидаги камчиликлар кўрсатиб ўтилди, шунингдек 1 майгача бўлган муддат ичида аниқланган камчилик-нуқсонларни бартараф этиб, қатъий тартиб ўрнатиш вазифаси юклатилди.

✦

«ҚАЛБАКИ ДИРЕКТОРЛАР»

«Ҳайдовчи, пиёда, йўл» рубрикаси остида газетанинг 23 март сонида юқоридаги сарлавҳали танқидий хабар босилган эди. Унда машинани маст ҳолда бошқарган айрим интизомсиз шофёрлар ва уларнинг ҳомийлари танқид қилинган.

Мақолага область шаҳарлараро пассажирлар ташиш автобус паркининг директори С. Раҳматуллаевдан жавоб олинди. Унда мақола автопаркнинг инженер-техник ходимлари, ҳайдовчилари иштирокида муҳокама қилинганлиги айтилади.

Маст ҳолда автобус бошқарган Э. Каримов ишдан бўшатилган. Р. Эгамназаров ҳам қилмишига яраша жазоланган. У машина ҳайдашдан четлаштирилиб, автопарк устахонасига ишга ўтказилган.

4-автоколонна бошлиғи Р. Кандинов қоидабузарларни суриштирмай, мақтаб характеристика берганлиги учун қаттиқ огоҳлантирилган.

Автопарк коллективи йўл қўйилган камчиликларнинг қайтарилмаслиги, ҳайдовчилар ўртасида интизомни мустаҳкамлаш, берилаётган характеристика ва тавсияномаларни ҳаққоний бўлиши учун қўшимча тадбирлар ишлаб чиққан.

ИНСОН ВА ҚОНУН

◆ ТЕКИНХЎРГА ЖАЗО МУҚАРРАР
◆ МАСЛАҲАТЧИ ИДОРА
◆ БУЗОҚНИНГ ЮГУРГАНИ...
◆ РЕСТОРАННИНГ «ИХТИРО»СИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XIX пленумлари қарорларини амалга оширамиз

«Салбий ҳодисаларга қарши курашда ягона фронтни вужудга келтириш, ҳуқуқ-тартиботни сақлаш ва контроль органларининг, халқ контроли ва ишчилар назоратининг мустаҳкам ҳамкорликда ишлашини таъминлаш, жамоат бойлигига кўз олайтириб, жамият ҳисобига бойлик орттиришга уринувчиларга бирон бир имконият қолдирмаслик керак».

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIX пленуми материалларидан).

БАРЧАГА БАРОБАР

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин ўтган вақт ичида республикамиз ҳаётининг барча соҳаларида жиддий ўзгаришлар рўй бермоқда. Партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, турли салбий ҳодисаларга қарши курашни кучайтириш юзасидан кескин чоралар кўрилмоқда. Республика Компартияси Марказий Комитетининг бу принципиал йўли изчиллик билан давом эттирилмоқда. Партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари, бошланғич партия ташкилотлари, турли жамоат ташкилотлари, коммунистлар ва барча меҳнат коллективлари бу йўлни қизғин маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI ва XIX пленумларининг қарорларини оғишмай амалга оширишнинг барча чоралари кўрилмоқда. Милиция органлари ҳам ўз фаолиятларини ана шу талаблар асосида қайта қуриб, турли салбий ҳолатларга нисбатан курашни кучайтирмоқдалар.

Шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, Марказий Комитет пленумларидан сўнг меҳнаткашлар партия, совет органлари билан бирга маъмурий органларга ҳам салбий ҳодисалар, чунончи, кўзбўямачилик, порахўрлик, чайқовчилик ва бошқа жиноий ҳаракатлар ҳақида дадил маълумотлар бермоқдалар. Меҳнаткашлардан тушаётган хат ва шикоятлар, сигналлар чуқур ўрганилиб, айбдорларга нисбатан кескин чоралар кўрилмоқда.

Ўтган йилнинг ўзида область Ички ишлар бошқармасининг социалистик мулкни талон-тарож қилишга қарши кураш бўлими (ОБХСС) номига 391 та ариза ва шикоят тушди. Бу 1983 йилдагига нисбатан анча кўпдир. Уларни текшириш натижасида жиноятлар фош қилинди. 1984 йил давомида бўлим ходимлари томонидан ўғирлик, чайқовчилик, харидорлар ҳақига хиёнат қилиш, порахўрлик каби юзлаб жиноий фактлар аниқланди, айбдорлар қилмишига яраша жазоланди. Мана, меҳнаткашлар сигналлари асосида фош этилган жиноятлардан айримлари. Ангрен шаҳридан келган бир хатда шаҳардаги 92-магазин мудири Анвар Рашидовнинг ножўя хатти-ҳаракатлари, шубҳали турмуши тўғрисида ёзилган эди. Аниқланишича, ҳақиқатан ҳам А. Рашидов вақтини ишдан кўра кўпроқ маишат билан ўтказиб юрган, деярли ҳар куни ресторан, кафе ёки дам олиш зоналарида катта пул сарфлаб кайфу сафо қилишга ружу қўйган. Масалан, бир куннинг ўзида у икки дўсти билан 300 сўм харажат қилган. Бундай ўтиришлар доимий тус олган, қимматбаҳо нарсалар орттирган. Масалан, у ҳар бири беш минг сўм турадиган «Шарп» маркали чет эл магнитофонидан тўрттасини сотиб олган. Бундан ташқари, 1300 сўмга тилла узук, 8 минг сўмга эса «Жигули» сотиб олгани аниқланди.

Ўз-ўзидан кўриниб турибдики, жиноий йўллар билан текин бойлик орттиришни авж олдирган. Шундан сўнг масъул ходимлар амалий ишга киришишди. А. Рашидов мудир бўлган магазин ревизия қилинганда 161 минг 251 сўм камомад чиқди, унинг устидан жиноий иш қўзғатилди.

У 1983 йилда Ленинградда яшовчи радиорегулировкачилар В. Гитман ва М. Королевлар билан алоқа боғлаган ва улар билан шериклиқда телевизион блокларни сотиш билан шуғулланган, ана шу ҳисобидан катта пул ишлаган.

А. Рашидов бу билан қаноатланмади. «Фаолияти»ни тобора кенгайтирди. Оҳангарон район маиший хизмат комбинатининг полиэтилен пакет тайёрлаш цехи мастери О. Карапетян билан тил бириктирди. Карапетян эса ўз навбатида Оҳангарон қурилиш пластмассаси комбинатининг инженер-таъминотчиси Т. Тожиев билан «топишди». Улар «ҳамкорлик-да» комбинатдан 4 минг килограмм хомашё — полиэтилен грануларни ўмариб, ундан 276 минг дона пакет тайёрлашди. Буларнинг катта бир қисми Рашидов томонидан пулланди. Унинг уйи тинтув қилинганида ундан 60 минг сўм пул, иккита «Шарп» магнитофони ва бошқа қимматбаҳо буюмлар топилди.

Хатларнинг яна бирида Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозида яшовчи Фаттоҳ Мўминов, Мамлакат Расулова, Васила Риҳсиевалар бригадалардан олманинг ҳар килограммини 50 тийиндан сотиб олаётганликлари хабар қилинган эди. Қишда улар ана шу олмаларни Юнусобод бозорида 2 сўмдан пуллаётганда қўлга тушишди. Улар устидан жиноий иш қўзғатилиб, биринчи марта енгилроқ жазо берилган эди. Бироқ, М. Расулова бундан тегишли хулоса чиқариб олмаган экан, 1984 йилда у М. Каримова ва М. Тўлагановлар билан жами 1590 килограмм олмани «Тошкент — Қизил Ўрда» маршрутли автобусда олиб кетишаётганда йўлда тўхтатилди. Олмалар тайёрлов идорасига топширилди, чайқовчилар эса жиноий жавобгарликка тортилди.

Кейинги йилларда республикамизда, хусусан Тошкент бозорларида ёз неъматлари бўлмиш сабзавот-меваларнинг нархи кўтарилиб кетганлиги ҳеч кимга сир эмас. Бунинг асосий сабабларидан бири ана шу маҳсулотлар билан чайқовчилик қилишдир. Бирни ўнгга пулловчи олибсотарлар ҳўл меваларни арзон баҳода сотиб олиб республикамиз ташқарисига— олис шаҳарларга олиб бориб бир неча баробар қимматга сотадилар. Бу билан улар аввало бу ердаги бозорларнинг ўзида нарх-навони оширишга сабабчи бўладилар, иккинчидан эса қардош республикаларда чайқовчилик қилиб кўпчилик шаънига доғ туширмоқдалар. Шунинг учун ҳам бундай шармандали ҳолларга қарши курашда четда туришга ҳеч биримизнинг ҳаққимиз йўқ. Мамлакатимизнинг мева-сабзавот камчил бўладиган районларига давлат нархи билан арзон ва сархил маҳсулот етказиб бериш ҳар биримизнинг интернационал бурчимиз, шон-шараф ишимиз эканлигини унутмайлик.

Қўли эгри, виждони нопок одамлар шахсий манфаатлари йўлида давлат ва жамият мулкига, халқ мулкига чанг солишларига қарши кескин зарба бермоқ зарур.

Лекин афсуски, бундай шахслар айрим раҳбарлик лавозимларини эгаллаб турган ёки халқ ишониб сайлаб қўйганлар орасида ҳам учрамоқда. Оққўрғон районидаги «Дружба» қишлоқ советининг раиси С. Чегабоев ана шундайлардан бири бўлиб чиқди. У ўзига халқ томонидан билдирилган юксак ишончни қадрламади, аксинча, уни оёқости қилди, уялмай-нетмай қалбаки меҳнат шартномаларини расмийлаштириб, давлат маблағига чанг солди. Қишлоқ Совети биносининг ремонти учун деб 3,6 минг сўмни ўзлаштирди. Қишлоқ Советининг бош бухгалтери С. Шабанов унинг қинғир ишларида «ҳамкорлик» қилди. Кичкинагина бу ремонт ишида қонунсиз молиявий харажатлар 5,8 минг сўмга етди. Давлатга 9,4 минг сўмлик моддий зарар етказилди. Айбдорларнинг иккаласи ҳам жиноий жавобгарликка тортилди.

Айрим шахслар давлат муассасасини шахсий даромад манбаига айлантириб, турли жиноий йўллар билан текин бойлик орттиришда «тажриба» тўплашмоқда. Бўстонлиқ районидаги стоматология поликлиникаси ортопедия бўлимининг собиқ мудири Ў. Рустамбеков ана шундайлардан экан. У жиноят устида қўлга тушгач, уйи тинтув қилинганида 27 минг 834 сўм нақд пул, 16 минг 500 сўм сақланаётган омонат дафтарчаси, 60 грамм тилла ва яна бир қанча тилла буюмлар топилди. У ҳаром йўллар билан орттирган бойликларнинг умумий миқдори 120 минг 264 сўмни ташкил этди. У қимматбаҳо металлдан хуфёна тиш ясаб, катта бойлик тўплаган.

Яна бир мисол: Ўрта Чирчиқ районидаги «Янги ҳаёт» савдо марказига қарашли автомагазин мудири Баҳодир Шомирзаев хўжалик моллари магазини мудири Алексей Олтмишев билан жиноий тил бириктирган. Улар савдо маркази директори А. Ашуровнинг мадади билан ўғирланган эҳтиёт қисмларни магазинга олиб келишга уринишган. Бу жиноятчилар даврасига «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси раисининг савдо бўйича ўринбосари А. Нодиров ҳам қўшилган. У бир неча минг сўмлик эҳтиёт қисмларни уларга яширинча узатган. Холбуки, райондаги колхоз ва совхозларнинг кўплаб носоз техникаси учун бу эҳтиёт қисмлари нақадар зарур эди.

Б. Шомирзаевнинг бошқа ҳамтовоқлари — Владимир Прокофьев ва Александр Косенколар Тольятти шаҳридан арзонгаровга сотиб олиб келинган эҳтиёт қисмлар билан таъминланиб туришган.

Магазин ревизия қилингач, Б. Шомирзаевдан 81 минг 563 сўмлик камомад чиқди.

Кадрлар билан ишлаш энг актуал масалалардан бири бўлиб келган ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Биз милиция органлари ходимлари ана шу принципларга қатъий амал қилишни энг олий бурчимиз деб биламиз ва ҳаммамиз учун баб-баравар бўлган социалистик қонунчиликни тинмай мустаҳкамлашга сафарбармиз.

А. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Тошкент область ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси БХСС бўлими бошлиғи вазифасини бажарувчи, милиция майори.

● ЎН олти ёшга тўлганларга паспорт топшириш тантанали равишда амалга оширилиши яхши анъаналаримиздан бири бўлиб қолди. Дарҳақиқат, мустақил ҳаётга қадам қўйиш ҳар бир ўсмирнинг ҳаётида бир умрга унутилмас саҳифа бўлиб қолади. Бундай маросим Бўстонлиқ районида ҳам тез-тез ўтказилаяпти. Район Ички ишлар бўлими паспорт бўлинмасининг ходимлари бевосита мактабларнинг ўзида ўн олти ёшга тўлганларга тантанали суратда паспорт топширишмоқда. Суратда: паспорт бўлинмасининг бошлиғи, милиция капитани Тожибой Ўринбоев, «Қизил ту» колхозидаги Гагарин номли 28-ўрта мактабнинг ўқувчиларига гражданлик шаҳодатномасини топширмоқда.

В. Портнов фотоси.

*

ХАБАРИНГИЗ БОРМИ: ЯНГИ ИДОРА

ИХТИСОСЛАШГАН ҲУҚУҚИЙ ЁРДАМ

ЛЮДМИЛА Николаевна Шмуратова 23-турар-жой эксплуатация бошқармасида ишлаб юрганида хизмат юзасидан бир квартирага бориб қолди. Бу уйда истиқомат қилаётган кекса аёл Т. Л. Борисова яккаю-ёлғиз эди, бунинг устига бетоблиги туфайли ётиб қолган. Людмила Николаевна одамгарчилик нуқтаи назаридан унинг ҳолидан хабар олиб турди: овқат тайёрлади, кирларини ювди, супуриб-сидирди. Кампирнинг меҳри товланди:

— Ўзинг ижарада турар экансан, шу ерга кўчиб келақолгин қизим,— деди у бир куни.

Людмила Николаевна кўчиб келди.

Улар она-боладек, бир оиладек яшай бошладилар, рўзғор ҳам ўртада. Шу тариқа уч ой ўтди. Т. Борисова Л. Шмуратовани ўз квартирасига прописка қилишни сўраб Собир Раҳимов район ижроия комитетига ариза ёзди. Т. Борисованинг касали оғирлашди ва Л. Шмуратова уни шифохонага ётқизди. Бироқ, орадан кўп ўтмай кампир ҳаётдан кўз юмди.

Саккиз ойдан сўнг Собир Раҳимов район турар-жой ишлаб чиқариш эксплуатация тресті район халқ судига ариза билан мурожаат қилиб, Т. Борисованинг квартирасидан пропискасиз яшаётган Л. Шмуратовани кўчириб юборишни сўради. Албатта, аризада Л. Шмуратова бу квартирани қонунсиз эгаллаганлиги тўғрисида қатор далил-исботлар тилга олинган. Бу пайтга келиб эса Л. Шмуратова она бўлган эди. У қўлида эмизикли чақалоғи билан халқ судига қатнай бошлади.

Район халқ суди қонун талабларига зид равишда Л. Шмуратовага бошқа турар-жой белгиламагани ҳолда уни эмизикли чақалоғи билан уйдан кўчириш тўғрисида қарор чиқарди. Бунда аёлнинг Тошкентда ҳеч бир қариндош-уруғи йўқлиги ҳам эътиборга олинмади.

У, район халқ суди қарорининг асоссизлигини билиб тургани учун Тошкент шаҳар судига шикоят аризаси ёзди. Афсуски, кейинги барча суд қарорлари ҳам масалани ёш она фойдасига ҳал қилмади. Демак, у қўлида чақалоқ билан уйни бўшатиб чиқиб кетиши керак. Лекин, қаёққа боради?

Ана шунда Л. Шмуратова бизнинг идорага — гражданлик ишлари бўйича ихтисослашган юридик консультацияга кириб келди.

Унинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш адвокат Р. М. Кесселга топширилди.

Л. Шмуратова номидан ёзилган ариза бўйича Ўзбекистон ССР Олий суди раисининг ўринбосари А. Добронравов ишга эътирознома ёзди, иш бўйича чиқарилган барча қарорлар бекор қилинди ва иш биринчи инстанция бўйича кўришга қабул қилинди.

Республика Олий судининг аъзоси Т. И. Позднякова раислигида бўлган суд мажлиси уч кун давом этди, кўплаб гувоҳлар сўралди, адвокатнинг нутқи ва прокурорнинг хулосаси — ҳаммаси бир бўлиб ҳақиқат рўёбга чиқарилди. Ўзбекистон ССР Турар-жой кодексининг 58-моддасига ва СССР Олий суди пленумининг ҳужжатларига асосланиб Л. Шмуратова ўша оиланинг аъзоси деб топилди!..

Бу идорамиз фаолиятидан биргина мисол, холос. Бундай мисолларни кўплаб келтиришимиз мумкин. Ихтисослашган юридик консультациямиз шаҳар марказида (Х. Сулаймонова кўчаси, 31-уй) иш бошлаганига кўп вақт бўлгани йўқ, лекин бу ерга мурожаат қилган жуда кўп кишилар малакали адвокатларимиз хизматидан миннатдор бўлишмоқда.

М .ОДИЛОВ,
гражданлик ишлари бўйича Тошкент шаҳар ихтисослашган юридик консультацияси мудири.

ЛУҚМА

СУЯКДАН... БЛИНЧИК

Шу йил 5 апрель куни Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрига спектакль кўришга бордик. Ҳали 20 минут вақт бор эди. Тўғри ишхонадан келганлигимиз учун шу ердаги буфетда енгилгина тановул қилиб олмоқчи бўлдик. Буфетдан 4 дона блинчик сотиб олдик.

Бироқ... иккаламиз ҳам тишимиздан айрилишимизга оз қолди. Биринчи тишламдаёқ қарсиллатиб мошдек суякни чайнадик. Тасодифан биронта суяк қиймага аралашиб қолгандир-да, деб ўйладик. Янглишибмиз, энди нўхатдек-нўхатдек қиррали суяклар кетма-кет чиқа бошлади. Хуллас, тўртта блинчикдан 12 та катта-кичик суяк йиғиб, буфетчи опа Н. Қосимовага узатдик.

— Мен қаёқдан билай, ичини очиб кўрибманми? Блинчикни тайёрлаган «Октябрь» ресторанидагилардан сўранглар,— деди опа норози оҳангда.

Шу пайтгача пазандалар томонидан тайёрланаётган турли таомлар, хилма-хил сомса ва блинчикларни истеъмол қилиб келяпмиз-у, аммо суякли қиймадан тайёрланган блинчикни биринчи кўришимиз. Уни чайнаш учун синмайдиган мустаҳкам пўлатдан тиш бўлиши керак, томошабинларники эса оддий...

«Октябрь» ресторани ошпазларининг сўнгги «ихтиро»лари бўйича тайёрланаётган бундай суякли блинчикларни ресторан директорининг нонуштасига ҳавола қилишларини сўраймиз. Шояд шу баҳона ўз маҳсулотларининг мазасини бир тотиб кўришсаю, уни тайёрлаган «қўли гул» пазандага бир нима деб қўйишса...

А. АЛИМОВ,
Ғ. РУСТАМОВ,
хизматчилар.

ХАЙДОВЧИ, ПИЁДА, ЙЎЛ

Бўлимни Тошкент область Давлат автомобиль инспекциясининг бошлиғи М. АҲМЕДОВ раислигидаги жамоатчилик Совети олиб боради.

№ 3 (12)

НОБОП ЙЎЛ—ҲОДИСАГА САБАБ

ЎТГАН қиш одатдагидан кўпроқ муддатга чўзилди. Қор-ёмғирлар кўп бўлгани натижасида областимиздаги анчагина катта-кичик йўллар ўйдим-чуқур ҳолга келиб қолди. Қиш аллақачон ортда қолиб, баҳорнинг ҳам ярми ўтяпти-ю, бироқ ҳамон автомобиль йўлларини созлаш бўйича дурустроқ иш қилинмаяпти. Оқибатда, бу камчилик ва нуқсонлар аварияларнинг рўй беришига сабаб бўлмоқда.

Ўтган йили Тошкент область йўллар бошқармасига (бошлиғи А. Горячев) қарашли автомобиль йўлларида 348 йўл-транспорт ҳодисаси содир бўлди ва уларда ўнлаб кишилар ҳаётдан кўз юмди, 386 киши жароҳатланди. Область территориясидан ўтадиган магистраль автомобиль йўлларига хизмат кўрсатадиган Тошкент йўл бошқармаси (бошлиғи Д. Мирбобоев) ихтиёридаги йўлларда эса 778 транспорт ҳодисаси рўй берди, уларда ҳам ўнлаб кишилар ўлди ва 843 киши жароҳатланди. Бу аварияларнинг кўпининг келиб чиқишида йўлларнинг талабга жавоб бермайдиган даражада носозлиги асосий сабаблардан бири бўлганлигини айтиш зарур.

Ўтган йили кузда ўтказилган текширишда йўлларни созлаш ва ободонлаштириш бўйича қатор камчиликлар кўрсатилган ҳамда уларни бажариш муддатлари белгиланган эди. Яқинда ўтказилган қайта текширишда эса бу ишларнинг кўп қисми амалга оширилмагани маълум бўлди. Жумладан, сув ўтказадиган иншоотларни узайтириш, кўприклардаги ён тўсиқларни ремонт қилиш, йўл ёқаларини мустаҳкамлаш, етишмаётган йўл белгиларини ўрнатиш, тротуарлар ва автопавильонлар қуриш каби ишлар бажарилмаган. Бу камчиликлар областимиздаги ҳар иккала йўл бошқармаларига тааллуқлидир. Айниқса, Келес, Оҳангарон, Ангрен, Чиноз йўл-эксплуатация участкалари бўйича бундай нуқсонлар яққол кўзга ташланади.

Баҳорги дала ишлари бошланиши билан кўплаб тракторлар ишга тушди. Маълумки, занжир ғилдиракли тракторлар асфальт йўлларни тез ишдан чиқаради. Шунга қарамай, айрим колхоз ва совхозларда техниканинг назоратсизлиги оқибатида тракторчилар тушлик қилиш учун ҳам уйига

ДИҚҚАТ: МУАММО!

занжир ғилдиракли тракторларда бориб-келяпти — асфальт йўлдан қатнаяпти. Оққўрғон районида бир нечта ана шундай йўлбузарлар аниқланди. «Оққўрғон» совхозининг тракторчилари Нормирза Раимқулов ва Бозор Мўминовлар занжирли ғилдиракли «Олтой» тракторларини асфальт йўлда қувиб, уйларига кетаётганида тўхтатилди. Шу совхознинг тракторчиси Отамурод Аннаев эса ўзига бириктирилган «Олтой»га плуг тиркалган бўлишига қарамай уни асфальт йўлдан ҳайдаб уйига жўнаяпти. Йўл лойланишидан ташқари плуг билан 40 миллиметр чуқурликда ўйилиб бормоқда. Бефаросатлик, давлат мулкига лоқайдлик ҳам шунчалик бўладими?! 3-бўлим механиги Абдужаббор Тоғамбетов илгари йўл ремонт-қурилиш участкаси бошлиқлари томонидан огоҳлантирилган бўлишига қарамай, яна шундай тартиббузарликка йўл қўйган.

Шу райондаги С. Сегизбоев номли совхоз территориясидаги асфальт йўлларда бундан баттар манзарани кўриш мумкин. 5-бўлимдаги трактор парки рўпарасида совхознинг бош инженер-ирригатори Т. Бухаровнинг кўрсатмаси билан ариқ тозаланган ва ундан чиққан лой-балчиқ 100 метр масофада йўлнинг қатнов қисмига олиб ташланган. Бунинг устига, бурилишдаги катта бир уюм лой транспорт ҳаракати учун хавфли вазиятни вужудга келтирган. «С. Сегизбоев — Мичурин» йўлининг 6-километрида йўлнинг ҳаракат қисми 30 метр узунликда ҳайдов трактори билан ўйиб ташланган.

Мақсад фақат мана шу фактларнигина санаб ўтиш эмас, балки областимиздаги бошқа қатор хўжаликларнинг территориясида ҳам худди шундай фактлар содир бўлаётганини эслатиш ва буларга йўл қўймасликдан иборатдир. Зеро, йўлбузарларга республика ҳукуматининг қарорига мувофиқ 20 сўмдан 50 сўмгача жарима солинади. Агар бу жарима 15 кунлик муддатда тўланмаса, мажбурий равишда ундириб олинади. Юқоридаги кишиларга нисбатан ҳам бу жазо чораси қўлланилди.

Давомли ёғин-сочин натижасида ўйдим-чуқурга айланган йўлларни тезроқ созлаш, йўлнинг транспорт ҳаракати хавфсизлигига оид барча камчилик ва нуқсонларни зудлик билан бартараф этиш керак. Бу — ниҳоятда жиддий вазифадир.

Б. СУЛАЙМОНОВ,
область Давлат автомобиль инспекцияси йўл назорати бўлинмасининг бошлиғи, милиция майори.

САВОЛЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

САВОЛ: Мен шоферлик гувоҳномасини 1969 йилда олганман. Лекин у яхши сақланган, деярли эскирмаган. Шуни янги нусхадаги гувоҳномага алмаштиришим шартми?

А. ЎКТАМОВ,
Бекобод.

ЖАВОБ: Алмаштиришингиз шарт. Чунки 1971 йилгача берилган гувоҳномаларни алмаштиришдан мақсад фақат эскирганларни янгилаб бериш эмас, балки ҳайдовчиларни халқаро ҳаракат хавфсизлиги нормалари талабларига жавоб берадиган янги нусхадаги гувоҳнома билан таъминлашдан иборат.

✦

САВОЛ: Мен ҳайдовчилик гувоҳномасини 1965 йилда армияда хизмат қилаётганимда олган эдим. Ўша қисмга хат ёздим, лекин шахсий карточкам у ёқдан кечикиб келди, алмаштириш муддати эса ўтиб кетди. Энди нима қилишим керак?

Ҳ. АББОСОВ,
Ангрен.

ЖАВОБ: Гувоҳнома алмаштириш муддати 1985 йилнинг январигача белгиланган эди. Бироқ, ана шундай айрим мураккабликлар сабабли алмаштириш ишларига улгурилмагани учун бу муддат 1985 йилнинг 1 октябригача узайтирилди. 1 октябрдан сўнг 1971 йилгача олинган гувоҳномалар амал қилмайди.

✦

САВОЛ: Мен шоферлик гувоҳномамни алмаштирмоқчиман. Огоҳлантириш талонимда эса Кўча ҳаракати қоидасини бузганлигим тўғрисида белги бор. Эшитишимча бу белги янги талонга ҳам кўчирилар эмиш. Шу ростми?

Б. БОРИСОВ,
Олмалиқ.

ЖАВОБ: Огоҳлантириш белгиси қўйилганига ёки жарима тўланганига бир йилдан ошган бўлса у янги талонга ўтказилмайди. Агар бир йил тўлмаган бўлса янги талонга кўчирилади.

✦

САВОЛ: Мен «С» категорияли гувоҳномамни бирйўла «В» ва «С» категориялар белгиланган гувоҳномага алмаштирмоқчиман. Бунинг учун қандай ҳужжатлар керак?

Б. ОХУНОВ,
Тошкент райони.

ЖАВОБ: Бунинг учун шоферлик курсини тамомлаганлик тўғрисидаги гувоҳнома, шахсий паспорт, ҳайдовчилик гувоҳномаси учун 2 дона фотосурат, медицина кўригидан ўтганлик тўғрисидаги справка, имтиҳон учун 1 сўм ва гувоҳнома учун 5 сўм тўлов квитанциялари, «С» категорияли ҳайдовчилик гувоҳномаси ГАИга тақдим этилиши керак. Шундан сўнг енгил машинани бошқариш бўйича имтиҳон топширасиз.

✦

САВОЛ: Мен 1978 йилдан бери шофер бўлиб ишлайман. Яқинда ҳайдовчилик гувоҳномамни йўқотиб қўйдим, огоҳлантириш талоним эса бор. Энди янги гувоҳнома олиш учун имтиҳон топширамanmi ёки йўқми?

В. МЕЛЬНИКОВ,
Чирчиқ.

ЖАВОБ: Йўқ. Янги гувоҳнома олиш учун юқоридаги жавобда айтилган ҳужжатларни ГАИга топширганингиздан сўнг гувоҳнома дубликати имтиҳонсиз ёзиб берилади.

Ш. ХЎЖАЕВ,
область Давлат автомобиль инспекцияси рўйхатдан ўтказиш-имтиҳон бўлинмаси бошлиғининг ўринбосари, милиция капитани.

ПОСТИДА СЕРГАКЛАР

КЕЧҚУРУН соат 22. Янгийўл районининг Гулбаҳор посёлкасидан Тошкент томонга кетаётган машина мопед ҳайдовчиси С. С.ни уриб кетди. У шу ернинг ўзида ҳалок бўлди. Жиноятчи эса жабрланувчига ёрдам бериш ўрнига ғойиб бўлди...

Тажрибали, уддабурон йўл-патруль хизмати инспекторларидан оператив қидирув группаси ташкил этилди. Милиция катта лейтенанти А. Содиқов группага раҳбарлик қилди. Қидирув бир ҳафта мобайнида кеча-кундуз давом этди. Ниҳоят, жиноятчи топилди. У Калинин районидаги автобус паркига қарашли 19—62 ТШЛ номерли автобус ҳайдовчиси Т. Эсонов экан!..

Ҳодиса шу йилнинг 2 февраль куни содир бўлган эди, 11 февралда эса Т. Эсонов устидан жиноий иш қўзғатилди. Жиноятчини топишда йўл назорати инспекторлари М. Мадумаров ва Д. Холмирзаевлар катта хизмат қилишди.

...8 февраль куни кеч соат 20 да Ғалаба район Давлат автомобиль инспекциясига жиноят рўй берганлиги тўғрисида хабар келди. «Москва» колхозининг территориясида бир одамни машина уриб ўлдирган, жиноятчи шофер яширинган.

Дарҳол йўл назорати инспекторлари А. Қудратов, Р. Холиқов ва Қ. Иброҳимовлардан иборат оператив группа тузилди, унга дивизион командирининг ўринбосари Р. Турдиматов бошчилик қилди.

Автоинспекторларнинг ишнинг кўзини билиб ҳаракат қилишлари, пухта билим ва тажрибали қидирув бор-йўғи 18 соат давом этди. Ўз вақтида тезда кўрилган тадбирлар натижасида жиноятчи аниқланди. У Калинин районидаги 14-автобазага қарашли 16-32 ТШЗ номерли МАЗ машинасининг ҳайдовчиси С. Курдеди экан...

О. УМАРАЛИЕВ,
милиция лейтенанти.

● ОБЛАСТИМИЗ шаҳар ва районларидаги автохўжаликларда автомобилларни техникавий кўрикдан ўтказиш давом этяпти. Суратда: Пискент район Ички ишлар бўлими давлат автоинспекцияси бошлиғи, милиция капитани А. Ғозиқулов ва дружиначи Ҳ. Рисқулов навбатдаги автомобилнинг техник созлигини кўздан кечиришмоқда.

Х. Аввалов фотоси.

РАВЕНСБРЮК БОНГИ

«Уларнинг ҳаммаси бизнинг оналаримиз ва опасингилларимиздир. Агарда фашист террори ҳукмронлик қилган даврда ана шу аёллар ўзларининг ожиз, дармонсиз таналари билан сизларни ва келажагингизни пўлат қалқон каби ҳимоя қилмаганларида эди, сизлар ҳозирги пайтда эркин яшаб, бемалол ўқиб юрмаган, ҳаттоки, умуман дунёга келмаган бўлардингиз».

ЖУРНАЛИСТ ЁН ДАФТАРИДАН

Музей дарвозасидан ичкари кираверишда тўрт бурчакли улкан мармар тош ўрнатилган. Унга немис халқининг севимли ёзувчиси, фашизмга қарши курашнинг актив иштирокчиси Анна Зегерснинг ёш замондошларига қарата айтган юқоридаги юрак сўзлари ўйиб ёзилган.

Ҳовлининг ўртасида мармар тошдан баланд қилиб ишланган тагтош устида озиб, эти суягига ёпишган, кўзлари ич-ичига тушиб кетган, дармонсиз, лекин шунга қарамай ўзидан ҳам беш баттар очликдан силласи қуриб бутунлай ҳолсизланиб, тирик мурда ҳолига келиб қолган боласини кўтариб турган мағрур она сиймоси гавдалантирилган.

Германия Демократик Республикасида фашистларнинг собиқ концлагерлари ўрнида бир қанча миллий ёдгорликлар барпо этилган. Бу ёдгорликлар республика ҳукуматининг қарорига биноан халқ маблағи ҳисобига фашизмга қаршилик кўрсатиш иштирокчиларидан ҳалок бўлганлар хотирасига ўрнатилган. Улар ҳозирги ва келажак авлодларни ҳушёрликка чақирувчи, халқлар боши узра фашизм ва милитаризмнинг қора булутлари яна пайдо бўлишига сира-сира йўл қўймасликка чақирувчи ёдгорликлардир. Шулардан бири Равенсбрюкдаги миллий музейдир.

...Экскурсовод Роза-Мари Зайдель бизни ичкарига таклиф қилди. Кираверишдаги катта залда концлагернинг макети ўрнатилган. Зайдель аста-секин ўз ҳикоясини бошлади.

...Гитлерчиларнинг Европадаги юришлари авжига чиққан сари илгари қурилган ва барпо қилинган концлагерлар эндиликда торлик қилиб қолди. 1938 йилнинг куз ойлари Заксенхаузен лагеридаги тутқинлар Равенсбрюкда Германиядаги энг катта фашистларнинг хотин-қизларга мўлжалланган концлагерларини қуришга киришдилар. Кейинги йилнинг май ойида бу ерга дастлабки тутқинлар келтирилди. Улар гитлерчиларнинг сиёсатига қарши чиққан, ўз халқининг озодлиги, ўз Ватанининг келажаги, фарзандларининг эрки, бахти-саодати учун курашаётган немис, поляк, чехословак ва австриялик хотин-қизлар эди. Қирқинчи йилдан бошлаб тутқиндагиларни ишлатиш, қонини сўриб олиш мақсадида эсэсчилар корхона қуришга киришдилар. Бу ерда касалмандларни, ишлашга қурби етмайдиганларни бир соат ҳам ортиқча ушлаб туришмасди. «Текин томоқлар» энг ваҳший йўллар билан, фашистлар тили билан айтганда «замонавий усул»лар билан ўлдириларди. Бунинг учун махсус уколдан ҳамда газ машиналари ва газ вагонларидан фойдаланиларди. Қирқ биринчи йилдаёқ лагердаги хотин-қизлар сони 12 мингга етди.

Эсэсчилар ўлимга маҳкум этилган ана шу тутқиндагилардан имкони борича кўпроқ фойда олишни ўйлардилар. 1942 йилда Сименц концерни лагерь ёнида ҳарбий завод қура бошлади. Лагердагиларнинг сони кўпая борди. Эндиликда газ машиналари, газ вагонлари асримизнинг бу ёввойиларини қаноатлантирмасди. Шу мақсадда лагерь ҳовлисида 1943 йилнинг кузида крематорий қурилди. Қирқ тўртинчи йилга келиб лагердаги кишилар сони 80 мингдан ошиб кетди. Одам ўлдиришни, жаллодликни ўзига касб қилиб олган ваҳшийлар енг шимариб ишга тушишди. Биргина ўша йилнинг ноябрь ойида газ камераларида 1700 хотин-қиз ва уларнинг болалари заҳарлаб ўлдирилди.

...Экскурсовод бўғиқ овозда, ҳорғин ҳолда ўз ҳикоясини давом эттирарди... Одам қиёфасидаги ваҳшийларнинг бу масалада ўз «назария»лари бор: фойда бермайдиган, қўлидан иш келмайдиган ёки бунга қурби етмаган кишиларни боқиш мутлақо мантиққа тўғри келмас эмиш. Уларни оч қолдириш эса одамгарчиликдан бўлмас эмиш. Ана шу аҳволдан чиқишнинг бирданбир «оқилона йўли» бундай кишиларни жисмонан йўқ қилиш, бу иш қанчалик тез амалга оширилса, шунчалик «инсоф»дан бўлармиш...

Ёш дўстим, баъзан «фашист» деган сўзни эшитасан, баъзан эса китобдан ўқийсан. «Жаллод» экан деб қўяқоласан, шунда. Йўқ, қаттиқ янглишасан. Ўтмиш замонларда ўтган энг юзи совуқ жаллодлар ҳам улар олдида ип эшолмайди, ёқа ушлаб ҳайратда қолади, даҳшатга тушади. Чунки бу каби одамхўрликни ҳали инсон боласи дунёга келибдики, кўрган эмас.

Фашистлар бошқа концлагерда бўлганидек, бу ерда ҳам ваҳшиёна иш тутганлар. Европанинг 20 мамлакатидан Равенсбрюкка 132 минг хотин-қиз ва болалар ҳайдаб келтирилган. Улардан 92 минг нафари шу ерда азоб-уқубатда, фашист деган падаркушга лаънатлар айтиб жон берган.

Шу лагерда бўлган тутқинлардан бири Хильде Кан-Лонер ўша мудҳиш кунларни эслаб бундай дейди: «Биз ҳар куни тонг саҳарда — соат уч яримда туришимиз керак эди. Эрталабки нонуштамиз бир кружка қора кофе эди. Соат олтида уқубатли иш кунимиз бошланарди. Кундуз 12 га боргандагина биринчи бор овқат бериларди. У ҳам қуруқ шилдир шўрва. Қиш кунлари завод цехининг олдида тик турган ҳолда совуққа қотиб, шўрвани ичардик. Ишдан қайтганимизда очиқ ҳавода яна бир-икки соат тик турардик. Бу вақтда бизни йўқлама қилишар, лагерь ходимлари дуч келган одамни оғзига келган сўзлар билан ҳақоратлар, тепар ва калтакларди. Шундан кейингина бизга кечки овқат тортиларди. Яна ўша шилдир шўрва ва бир бурдагина нон. Корхонадаги иш шароитига инсон боласининг чидаши амри маҳол. Мастерлар гитлерчилар томонидан ёлланган кишилар бўлиб, уларнинг олаётган маоши тутқинларнинг қанчалик наф келтираётганлигига боғлиқ эди. Шунинг учун ҳам улар бизнинг охирги қонимизгача сўриб олишга жонжаҳдлари билан ҳаракат қилишарди. Калтаклашларга қарамай топшириқни бажармаган кишилар ҳовлидаги юмушларни бажаришга мажбур қилинарди. Қаттиқ совуқ, изғирин кунлари улар қўлқопсиз, оёқларида эса ёғоч пойабзалда юпун ҳолда кўмир, ўтин, тош ташишарди».

Журналистнинг доимий ҳамроҳи бўлмиш ён дафтаримни варақлаб туриб, қуйидаги рақамларга кўзим тушиб қолди. Равенсбрюкдаги эсэсчиларнинг корхонаси тутқинларни ишлатиш йўли билан 1940 йилда 575 минг рейхс марка соф фойда олган бўлса, 1944 йилда 15 миллион 500 минг рейхс марка фойда олган. 1945 йилда эса 35 миллион рейхс марка фойда олишни режалаштирган эдилар. Кишилар бахтига, инсоният бахтига фашистларнинг бу режалари бошқа режалари қатори ўзлари билан биргаликда кўкка совурилди.

Лагердагилар ҳар куни 12 соат меҳнат қилишлари шарт. Ҳарбий концернлар малакасиз ҳар бир ишчи учун лагерь бошқармасига кунига икки ярим, малакали ишчи учун эса олти рейхс марка тўлардилар. Шундан озиқ-овқат ва кийим-бошга ўрта ҳисобда кунига 0,70 рейхс марка сарфланарди, қолганлари эса лагерь бошқармаси учун соф фойда эди. 1942 йилнинг 30 апрель куни Гиммлер фашистлар ихтиёридаги жамики концлагерларга қуйидаги кўрсатмани берди.

«Хавфсизлик манфаатлари йўлида, қайта тарбиялаш мақсадида ёки ҳар эҳтимолга қарши тутқинларни лагерларда асраш эндиликда сира асосий масала эмас. Бутун диққат-эътиборимиз масаланинг иқтисодий томонларига қаратилмоғи лозим. Тутқинликдаги барча ишчи кучларини биринчи навбатда ҳарбий мақсадларга — қурол-яроғ ишлаб чиқаришни кўпайтиришга сафарбар этиш эндиликда тобора энг муҳим масалага, бош масалага айланиб бормоқда».

Гитлер ва Гиммлер югурдаклари шундай ҳам қилишди...

Музей хоналарини кўздан кечиряпмиз. Унда қўйилган ҳар бир экспонат — ашё ва буюмларга қарар эканмиз, вужудимиз, бутун борлигимиз жимирлаб кетарди. «Ётоқхона» деб аталмиш уйларнинг биридамиз. Хонанинг баландлиги уч метр атрофида. Бу ерга уч қават сўри қўйилган, ҳатто бемалол ўтириб ҳам бўлмайди, чунки бошингиз тепадаги сўрига тегиб қолади. Сўриларга похол тўшалган, унинг устидан биргина одеал ёпилган, ёстиқлар ҳам похолдан. Сўрилар шунчалик зич жойлашганки, улар ўртасидан бемалол ўтиб бўлмайди. Деворлар цементдан, пол ҳам цементдан. Улардан чиқаётган совуқ баданингизни худди узиб олай дейди. Ҳар бир хонада энг каттаси эни ва бўйи бир метрдан ошмайдиган дераза рамаси, улар қалин темир панжаралар билан тўсиб қўйилган, асиралар шу ерда «истиқомат» қилишган.

Деворга қараймиз. Бир вақтлар шу ерда бўлган ва шу ерда яшаган аёлларнинг расмига кўзимиз тушди. Кўзимиз тушди-ю, турган еримизда қотиб қолдик, қимирлашга ҳол келмайди. Баъзан озиб-тўзиб кетган, эти суягига ёпишганларни тирик мурда бўлиб қолибди, деймиз. Лекин биз кўраётганларни ундай деёлмасдик. Чунки уларда этдан асар ҳам қолмаган. Суяклар терини ҳар ер-ҳар еридан туртиб чиқиб турибди. Қўл-оёқни қимирлатиш у ёқда турсин, кўзни ҳам очиб-юмишга мадори келмайди. Бамисоли қуруқ скелет.

Азиз дўстим, кўрганларимни мен ортиқ тасвирлай олмайман, унга тил ҳам, қалам ҳам ожизлик қилади.

Ҳеч биримиз ўзаро гаплашмасдик. Ҳар биримиз ўз хаёлларимиз, ўз кечирмаларимиз билан бандмиз. Тўғрироғи тил қотиб қолгандай. Ёнимдаги шеригим — украиналик ҳамроҳим Алексей Алексеевичга кўз қиримни ташладим. Унинг ранги оқариб кетган, лаблари эса титрарди. Кўпни кўрган, урушнинг биринчи кунидан бошлаб то Ғалаба дамларигача фронтда бўлган, ажал билан неча-неча бор юзма-юз келган, мурдалар орасида тунаб, қон кечган бу касбдошим шунчалар изтиробда эдики, унинг кўзлари қисилиб кетган, лабларини пичирлатиб, «аблаҳлар, аблаҳлар» деб такрорларди.

Яна расмлар, расмлар. Улар Европадаги 20 мамлакат аёлларининг вакиллари, улар орасида қиз болалар ҳам оз эмас. Ҳаммасининг ранги сўлғин, ҳаяжонсиз қараб бўлмайди уларга. Шу расмдагилар бир вақтлар — тинчлик даврларида кимнингдир меҳрибон онаси бўлган, кимнингдир суюкли ёри бўлган, ўз садоқати, ўз вафодорлиги билан ўша кимсага бу оламга сиғмас бахт-саодат ато этган, кимнингдир эса эрка синглиси бўлган. Уларнинг ҳарорати билан, кулги ва қаҳ-қаҳаси билан ўша хонадонлар бахтиёр бўлган.

Ҳар бир оиланинг ўзи бир жаҳон. Аёл киши эса ўша жаҳонга кўрк берган, чирой берган, оилага файз киритган. Унинг қуёшга тенг ҳароратидан хонадоннинг ҳар бир аъзоси баҳраманд бўлган, ундан куч олган, қувват олган, бахт топган. Ҳа, ҳамма ўзича бахтли эди, ҳар кимса озми-кўпми ҳаёт лаззатини татиётган эди. Фашист деган малъун улар бахтига чанг солди.

И. СУЛАЙМОНОВ.

(Давоми бор).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ОМОНАТ КАССАЛАРИ СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗДА!

Магазинлардан саноат моллари харид қилиш учун нақд пул тўлаб ўтирмай Давлат меҳнат омонат кассаларининг расчёт чеклари ёрдами билан ҳисоб-китоб юритиш мумкин.

Ҳисоб-китоб (расчёт) чеки—бу 200 сўмдан то 10.000 сўмгача маблағнинг бирон-бир киши номига расмийлаштирилган пул ҳужжатидир, Уни матлубот кооперацияси магазинларидан сотиб олинаётган баҳоси 200 сўмдан юқори бўлган саноат моллари учун ҳақ тўлашда ёки ихтисослашган автомарказлар ва ВАЗнинг техника хизмати кўрсатиш станцияларидан енгил автомобиллар харид қилишда кўрсатиш мумкин. Булардан ташқари ҳисоб-китоб чеклари бўйича саноат моллари билан савдо қилиш овчилик жамияти магазинларида, аҳолининг олдиндан берган буюртмаларини бажариб бериш эса умумий овқатланиш корхоналарида амалга оширилиши ҳам мумкин.

Буюмларга ҳақ тўлашда ҳисоб-китоб чеклари мамлакатимизнинг исталган районн ва шаҳрида қўлланиши мумкин.

Чек 2 ой мобайнида ўз кучини сақлайди. Агар белгиланган муддат ичида ҳисоб-китоб чекидан фойдаланилмаса, у ҳолда чек исталган марказий омонат кассасига кўрсатилиши мумкин. Унинг қиймати, чек эгасининг хоҳишига кўра яна қайта омонатга ёзилиши ёки нақд тарзида тўланиши мумкин.

Товарларга ҳақ тўлашда нақд пулсиз ҳисоб-китоб юритиш жуда қулай, у меҳнаткашларни буюмлар харид қилиш учун ёнда пул олиб юриш заруратидан халос этади.

НАҚД ПУЛ ЎТКАЗМАСДАН ЖАМҒАРМА ТЎПЛАШ

Омонат кассалари миллионлаб меҳнаткашларга ўз шахсий бюджетларини тўғри қуриш, ўсиб бораётган ўз маданий ва маиший эҳтиёжларини қондириш учун меҳнат сармояларидан қандай қилиб мақсадга мувофиқ фойдаланишда ёрдам бериб келаяпти.

Жамғармаларни ҳам нақд пул ўтказиш ёки нақд пул ўтказмаслик йўли билан ҳам тўлдириб бориш мумкин. Жуда кўп меҳнаткашлар жамғарма тўплашнинг бу формасидан катта иштиёқ билан фойдаланмоқдалар. У шу жиҳатдан қулайки, ҳар бир киши омонат кассага бормай туриб маълум миқдорда пул жамғариши мумкин. Бунинг учун истаган хоҳловчи киши бухгалтериясининг ҳисоб-китоб бўлимига ариза бериши лозим, бухгалтерия ҳар ой белгиланган миқдордаги пулни омонат кассага ўтказиб боради.

Бундай йўл билан пул жамғаришнинг оммавийлиги шу фактдан ҳам англашилиб турибдики, ҳозирги кунда меҳнаткашлар омонатларига турли хил даромадлар: иш ҳақи, колхозчиларнинг меҳнат кунларига чиққан пул, пенсия, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва пилла топширишдан олинган фойда ҳамда бошқа даромадлар ҳисобидан пул ўтказмоқдалар.

Меҳнаткашларнинг ҳар ойда ўз даромадларининг бир қисмини омонат счётларига ўтказишлари жамғармаларининг мунтазам ортиб боришига имконият яратаяпти. Омонатчи омонат кассасига ташриф буюрганида унинг шахсий счётига келиб тушган жамики пул омонат дафтарчасига ёзиб берилади.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР! ХИЗМАТНИНГ БУ САМАРАЛИ ФОРМАСИДАН ФОЙДАЛАНИНГИЗ!

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БОШҚАРМАСИ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИНИНГ

10-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1985—86 ўқув йили учун

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

эркаклар устки кийимларини якка буюртмалар бўйича тикувчи уста, хотин-қизлар устки кийимларини якка буюртмалар бўйича тикувчи уста, хотин-қизларнинг енгил кўйлакларини якка буюртмалар бўйича тикувчи уста, мураккаб рўзғор техникаси бўйича (совутиш қурилмалари) **слесарь, кенг профилдаги фотограф, кенг профилдаги сартарош, ошпаз, қандолатчи.**

Юқоридаги ихтисослар бўйича ўқиш муддати—3 йил. Бу ихтисослар бўйича 8-синф ҳажмида маълумоти бор бўлганлар қабул қилинадилар.

Хотин-қизларнинг енгил кўйлакларини якка буюртмалар бўйича тикувчи уста, кенг профилдаги сартарош (ўқиш муддати 1,5 йил); **кенг профилдаги фотограф, ошпаз, озиқ-овқат моллари сотувчиси, трикотаж ишлаб чиқаришининг тикувчи-мотористкаси** (ўқиш муддати 1 йил).

Юқоридаги ихтисослар бўйича ўқишга ўрта маълумотлилар қабул қилинади.

Билим юртига 8-синф ҳажмида маълумот билан кирганлар ҳар куни 3 маҳал бепул овқат, иш кийими ва дам олиш кунлари учун мўлжалланган кийимлар билан таъминланадилар. Уларга ўқишни тугатганларидан сўнг ўрта маълумот тўғрисида ва эгаллаган ихтисослари бўйича 5-разряд олганлиги ҳақида диплом берилади.

Билим юртига ўрта маълумот билан кирганлар стипендия ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчилар ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар. Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келганларга биринчи разрядли ишчининг меҳнат ҳақи ҳажмида стипендия тўланади.

Билим юртини битирганлар олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юрти қошида бадиий ҳаваскорлик тўгараги, техника ижоди ва спорт секциялари ишлайди.

Кирувчилар билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, таржимаи ҳоли, турар-жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, отаси ёки онасининг иш жойидан справка, 3x4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР—1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 1/2 «Қорақамиш» массиви, 20-уй (42, 93-автобуслар; 10, 27-трамвайлар; 19, 56-маршрут таксиларининг «Мактаб» бекати, 7, 10-троллейбусларнинг «1/2-Қорақамиш массиви» бекати).

ЎЗБЕКИСТОН ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ЖАМИЯТИ ШУНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ,

Ўзбекистонда ёввойи ҳолда ўсадиган ўсимликлар — «ЎзССР Қизил китоби»га киритилган лолаларнинг барча турлари, эремуруслар, пиёзлар, тоғ гуллари, шалфейлар ва бошқа ўсимликларни

узиб олиш ёки уларга зарар келтириш

ҚАТЪИЙ ТАҚИҚЛАНАДИ

ҚОИДАНИ БУЗГАНЛАРДАН ҚУЙИДАГИ МИҚДОРДА ЖАРИМА УНДИРИБ ОЛИНАДИ:
граждандардан — 50 сўм;
мансабдор шахслардан — 100 сўм.

ЎЗБЕКИСТОН ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ЖАМИЯТИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БЎЛИМИ.

49-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

8—10 синф маълумотидаги ёшлардан малакали ишчилар тайёрлаш учун қуйидаги ихтисослар бўйича

1985-86 ўқув йилига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8-синф: ҚАНДОЛАТЧИ, НОН-БУЛКАЧАЛАР ПИШИРУВЧИ НОВВОЙ, ХИМИК-ЛАБОРАНТ, КОНТРОЛЬ-ЎЛЧОВ АСБОБЛАРИ ВА АВТОМАТИКА СЛЕСАРИ, РЕМОНТ ВА СОВУТИШ ҚУРИЛМАЛАРИГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, КОНФЕТЧИ-ШОКОЛАДЧИ. Ўқиш муддати — 3 йил;

Бу ихтисослар бўйича ўқишга 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Ўқувчилар уч маҳал овқат, зарур кийим-бош билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга улар ишлаб топган иш ҳақининг 50 проценти тўланади. Ўқиш тамом бўлгач уларга тегишли малака бериш билан бирга ўрта маълумот олганлиги ҳақида диплом берилади.

10-синф: ЭЛЕКТРИК-АППАРАТЧИ, ОПЕРАТОР. Ўқиш муддати — 6—10 ой. Ўқувчиларга 100 сўм миқдорида стипендия тўланади, улар ётоқхона билан таъминланадилар;

шунингдек, қандолатчи-новвой, карамелчи, конфетчи-ширинликпаз, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика слесари, ремонт ва совутиш қурилмаларига хизмат кўрсатувчи механик. Ойига 30 сўм миқдорида стипендия тўланади ва ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган иш ҳақининг 50 проценти берилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга олий ўқув юртларига ўқишга киришлари учун имтиёзли шароитлар яратиб берилади.

Билим юрти қошида «Такт» ансамбли, қатор спорт секциялари ишлаб турибди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, яшаш жойидан ва саломатлиги ҳақидаги справкалар, фотосуратлар (3x4 см. ҳажмида).

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ленин районн, Истиқбол кўчаси, 3-уй (15, 23, 45, 81, 106, 177, 171, 183-автобуслар, 5-трамвайнинг «Қўйлиқ» бекати). Телефон 90-36-69.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

КПСС Марказий Комитетининг куни кеча Москвада бўлиб ўтган Пленуми, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Пленумда қилган доклади жаҳон матбуотининг диққат марказида турибди. Чет эл газеталари Пленумнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездини 1986 йил 25 февралда чақириш ҳақида қарор қабул этганини хабар қилиб, бўлғуси съезд, ҳеч шубҳасиз, СССРнинг тараққиётида жуда муҳим давр бўлади, деб таъкидламоқдалар. Бу съезднинг аҳамияти муҳокамага қўйиладиган масалаларнинг ғоят муҳимлиги билан, ҳозирги даврнинг характери билан, жамият олдида турган вазифаларнинг янгилиги ва кенг миқёси билан белгиланади.

Қардош социалистик мамлакатларнинг матбуоти М. С. Горбачев КПССнинг стратегик йўли давомийлигини тасдиқлаб —янги проблемаларни аниқлаб ленинча ҳал этишни, ривожланишга халақит бераётган ҳамма нуқсонларни тугатишни уқтириб ўтди, деб таъкидламоқда.

Чехословакияда чиқадиган **«Праце»** газетаси КПСС Марказий Комитети Пленумининг материалларини «Тинчлик учун, жамиятни ҳар томонлама ривожлантириш учун» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. Будапештдаги **«Непсабадшаг»** газетаси М. С. Горбачев докладининг ташқи сиёсатга оид қисмини баён этиб, Совет Иттифоқи тинчлик ва тинч-тотув яшаш йўлидан қатъият билан олға бораверади, деб уқтиради. Социалистик давлатларнинг жипслашган ҳамдўстлиги, унинг иқтисодий ва мудофаа қудрати, халқаро майдондаги ҳаракат бирлиги —инсониятнинг тинч келажаги учун курашдаги енгилмас кучдир, деб таъкидлайди газета. ГДРдаги газеталарнинг уқтиришича, КПСС билан Совет ҳукумати ядро урушига йўл қўймасликни ўз ташқи сиёсий фаолиятининг бош маъноси деб биладилар.

«М. С. Горбачев кескинликни юмшатиш давридаги давлатлараро ҳужжатлар, шу жумладан Хельсинки Якунловчи акти ўз аҳамиятини йўқотмаганлигини уқтириб ўтди», — деб ёзади Финляндияда чиқадиган **«Кансан Уутисет»** газетаси. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг ўн йиллиги муносабати билан Умумевропа кенгашида қатнашган давлатлар номидан хатарли кескинликни бартараф этишга, тинч-тотув яшашни ва халқаро турмушдаги амалий негизларни ривожлантиришга бўлган хоҳиш —ирода Хельсинкида яна бир бор изҳор этилса фойдали бўлур эди, деб таъкидлайди газета.

«Совет раҳбари айтганидек, ядровий ва космик қуроллар юзасидан Женевада ўтказилган музокараларнинг биринчи босқичи шуни кўрсатдики, Қўшма Штатлар бир битимга эришишга интилаётгани йўқ», — деб ёзади **«Нью-Йорк таймс»** газетаси. Пленумда, деб уқтиради **«Вашингтон пост»** газетаси, башарти Вашингтон ўзининг ҳозирги позициясига тузатиш киритса, Женевада муваффақиятга эришиш имконияти вужудга келиши айтиб ўтилди.

Совет раҳбари Қўшма Штатлар иқтисодий экспансияни кенгайтираётганлиги, ҳисоб ставкаларидан ўз ғаразли манфаатлари йўлида фойдаланаётганини, миллатлараро корпорацияларнинг талончилик ролини, савдо-сотиқдаги сиёсий чеклашларни, турли-туман бойкотлар ва жазо чораларини қоралади, бу ножўя ишлар жаҳон экономикасини ва савдосини издан чиқараётганини уқтириб ўтди, деб хабар қилади Лондондаги **«Гардиан»** газетаси.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ПРАГА. Чехословакиянинг Добржиш шаҳрида очилган икки кунлик халқаро семинар «Чех адабиёти фашизмга қарши курашда» асосий мавзуга бағишланди. Семинарда 200 дан ортиқ чех ва словак ёзувчилари, таржимонлар, адабий танқидчилар, чет эллардан, шу жумладан Совет Иттифоқидан 11 делегация иштирок этмоқда.

Чех ёзувчилари союзининг раиси хизмат кўрсатган санъат арбоби Иван Скала семинар очилишида сўзга чиқиб, социалистик жамият ютуқларини, шунингдек халқларнинг бутун дунёда тинчлик учун, уруш хавфига қарши курашини ҳар томонлама ёритиш Чехословакия адибларининг ҳозирги кундаги асосий вазифаси бўлиши керак, деб таъкидлади.

✦ БОГОТА. Колумбия пойтахтидаги марказий университетда «гитлерчилар фашизми устидан Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги» фотокўргазмаси очилди. Кўргазмани Колумбия тинчлик кенгаши уюштирди. Ниҳоятда бой экспозицияга совет кишиларининг фашизмга қарши кураши ҳақида ҳикоя қилувчи уруш йилларидаги фотосуратлар қўйилган.

Марказий университетнинг ректори Энрике Молина фотокўргазма очилишида сўзга чиқиб, гитлерчилар Германияси устидан Буюк Ғалабага эришишда Совет Иттифоқи ҳал қилувчи ҳисса қўшганлигини таъкидлаб, урушдан кейинги даврда СССРнинг ер юзида тинчликни сақлаб қолишга қаратилган куч-ғайратларини таъкидлаб ўтди.

(ТАСС).

Редактор Н. НАСИМОВ.

Р. 05791 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. А. 1691. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12